

Brüssel, 30.5.2018
COM(2018) 367 final

2018/0191 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega kehtestatakse liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm „Erasmus“
ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1288/2013**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2018) 265 final} - {SWD(2018) 276 final} - {SWD(2018) 277 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Haridus, koolitus ja noored on olnud viimasel ajal ELi juhtide tähelepanu keskmes. Rooma 25. märtsi 2017. aasta deklaratsioonis esitasid nad soovi püüelda „*liidu suunas, mille kodanikel on uusi võimalusi kultuuriliseks ja sotsiaalseks arenguks ning majanduskasvuks*“ ja avaldasid kindlat tahet liikuda „*liidu suunas, kus noored saavad parima hariduse ja koolituse ning võivad õppida ja leida tööd kogu maailmas*“.

Oma 14. septembri 2017. aasta resolutsioonis programmi „Erasmus+“ tuleviku kohta rõhutas Euroopa Parlament, et tulevane programm peaks kindlasti olema suunatud kõigile noortele ja et järgmise programmitööperioodi ambitsioonikad eesmärgid peaksid kajastuma suuremas eelarves, nii et programmi kogu potentsiaal oleks kasutatud.

Seoses 17. novembril 2017 Göteborgis toimunud sotsiaaltippkohtumisega kuulutasid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon üksmeelselt välja Euroopa sotsiaalõiguste samba, mille esimene põhimõte on, et „igal inimesel on õigus kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvale õppele, et säilitada ja omandada oskused, mis võimaldavad täiel määral ühiskonnaelus osaleda ja tööturul edukalt liikuda“.

Euroopa Ülemkogu rõhutas oma 14. detsembri 2017. aasta järeldustes liidu poliitika sotsiaalse, haridusliku ja kultuurilise mõõtme olulisust eurooplaste kokkuviiimisel ja meie ühise tuleviku ehitamisel, lisaks kutsuti liikmesriike, nõukogu ja komisjoni üles, et nad oma pädevuste raames töötaksid selles suunas, et õpirännet, liikuvust ja vahetusprogramme soodustada, sh luua selleks oluliselt tugevamaks muudetud, kaasavam ja laiendatud programm.

Komisjon rõhutas oma 14. veebruari 2018. aasta teatises „Uus tänapäevane mitmeaastane finantsraamistik Euroopa Liidu jaoks, mis võimaldab tõhusalt saavutada tema prioriteete ka pärast 2020. aastat“,¹ et liidu eelarve peab aitama teha teoks Euroopa juhtide ja riigipeade antud lubadusi, sh täies ulatuses Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtteid rakendades, noori toetades ja Euroopa kodanike liikuvust edendades. Teatises rõhutati ka täielikku üksmeelt selles osas, et õpirännet, liikuvust ja vahetusprogramme tuleb soodustada, sh oluliselt tugevdatud, kaasavam ja laiendatud programmi „Erasmus+“ kaudu, veel märgiti, et programm annab noortele tööturul toimetuleku oskused, parandab kultuuridevahelist mõistmist ja tugevdab sotsiaalset struktuuri.

Komisjoni 2. mail 2018 vastuvõetud teatises „Tänapäevane eelarve liidu jaoks, mis hoiab kaitseb ja avardab võimalusi: mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027“² soovitas komisjon järgmises finantsraamistikus noortele suuremat tähelepanu pöörata. Selleks soovitati üle kahe korra suurendada liidu ühe ilmekaima eduloo – programmi „Erasmus+“ vahendeid. Uue programmi keskmeks saab olema kaasamine ning selle raames tuleb jõuda rohkem ebasoodsast keskkonnast pärit noorteni. See võimaldab rohkematel noortel minna teise riiki õppima või töötama. Seega tegi komisjon ettepaneku jõulisema „Erasmus“ programmi kohta, mille eelarve ulatub aja jooksul 30 miljardi euroni. Ta teeb ka ettepaneku lisada 700 miljonit eurot uuele algatusele „DiscoverEU“, mis annab noortele võimaluse teiste ELi riikidega lähemalt tutvuda.

Järgmise programmi (edaspidi ka „programm“) ambitsioonid on kooskõlas komisjoni visiooniga luua aastaks 2025 Euroopa haridusruum, nagu komisjon oma 14. novembri 2017.

¹ COM(2018) 98 final.

² COM(2018) 321 final.

aasta teatises „Euroopa identiteedi tugevdamine hariduse ja kultuuri kaudu“³ on sätestanud. Euroopa haridusruum tähendab „Euroopat, kus riigipiirid ei sea õppimisele piiranguid. Euroopat kui maailmajagu, kus on tavaline viibida kas õppimise või töö tõttu muus riigis ja kus enamik inimesi räägib lisaks oma emakeelele veel kahte keelt. Maailmajagu, mille elanike identiteedi oluline osa on olla eurooplane, kes tajub Euroopa kultuuripärandit ja selle mitmekesisust.“ Programm „Erasmus“ on peamine vahend Euroopa haridusruumi ülesehitamisel.

Eesmärk on soodustada igati läbiproovitud programmi laiendamist kõigi õppijate kategooriateni, olenemata sellest kas nad on osa kõrgharidus-, üldharidus- või kutseharidus- ja õppesüsteemist, osalevad täiskasvanuhariduse või mitteformaalse õppe meetmetes, noorte või aktiivse osalemise meetmetes. Programmile juurdepääsu suurendamine laiematele inimeste hulgale tähendab programmi rahaliste investeeringute suurendamist, kuid on ka, mis on väga tähtis, segu meetmetest, eeskirjadest, osalemistingimustest, millega on võimalik saavutada majanduslikku kokkuvõtet, võtta lihtsustusmeetmeid halduskoormuse leevendamiseks ning kõrvaldada seeläbi õpirände ja liikuvuse ees seisvad takistused ning suurendada programmi asjakohasust, atraktiivsust ja kaasavat olemust. Eesmärk on kolmekordistada osalejate arvu ja kehtestada kvalitatiivsed meetmed ning soodustused, mis võimaldaksid parandada piiratud võimalustega noorte osalemisvõimalusi.

Eurooplastel peab olema võimalus omandada oskusi, mida on vaja ühiskonnas, mis järjest liikuvam, kultuuriliselt mitmekesisem ja digitaalsem. On selge, et selle probleemiga tuleb tegeleda, tuleb investeerida sellistesse meetmetesse, mis võimaldavad inimestel elukestva õppe kontekstis omandada õigeid teadmisi, oskusi ja pädevusi, sh õppida keeli. See muudab nad vastupidavamaks ja suurendab tööalast konkurentsivõimet, lisaks edendab see sotsiaalset sidusust. Euroopa vajab ka suuremaid investeeringuid digioskustesse ja tulevikku suunatud valdkondadesse, näiteks kliimamuutus, puhas energia, tehisintellekt, robotika, andmeanalüüs ning kunst ja disain jne. Need on Euroopa tuleviku kestliku majanduskasvu ja sidususe olulised valdkonnad. Programm võib anda tähelepanuvääriva panuse innovatsiooni ja täita Euroopa teadmiste, oskuste ja pädevuste vallas esinevaid lünki. Suunatud meetmed aitavad liidul oma potentsiaali innovaatiivsuse, loovuse ja ettevõtluse seisukohast ära kasutada, seda eriti digimajanduses. Kui haridus toetab kultuuri ja loovust, muudab see Euroopa ühiskonna vastupidavamaks.

Praeguse programmi kvalitatiivse mõju suurendamiseks peaksid tulevase programmi vahendid olema eri vanuses ja eri kultuuri-, sotsiaalse- ja majandustaustaga inimestele suuremas mahus ja paremini kättesaadavad Programm peaks ulatuma piiratud võimalustega, sh puudega inimeste ja rändajateni, samuti liidu äärealadel elavate kodanikeni. Kooliõpilaste jaoks on õpiränne siiani olnud pigem erandlik kogemus. Mis puutub üliõpilastesse, praktikantidesse ja noortesse üldse, siis ei suuda praegune programm rahuldada kasvavat nõudlust, mis õpirändes osalemise meetmete osas esineb. Seega on vaja teha täiendavaid jõupingutusi, et muuta programm kaasavamaks ja suurendada selle tõhusust, võttes aluseks selles valdkonnas liidu programmidega viimase kolmekümne aasta jooksul saavutatud suurepäraseid tulemusi. Tuleb luua üliõpilastele, koolide ja kutsekoolide õpilastele ning praktikantidele ja üldse noortele rohkem õpirändemeetmeid ja muuta need meetmed lihtsamini kättesaadavamaks. Kõigi õpirände liikide puhul tuleb toetussummat optimeerida, sh tuleb tagada suuremad toetused õpilaste teatud kategooriatele, sh kõrgkoolide tasemel pakutava õpirände puhul. Samuti laiendatakse noortele mõeldud liikuvusvõimalusi mitteformaalses õppes osalemiseks, et kaasata rohkem noori. Võetakse meetmeid, et julgustada noori kodanikuühiskonnas osalema ja seda osalemist harjutama, et tõsta teadlikkust

³ COM(2017) 673 final.

liidu ühistest väärtustest, aidata koondada noori ja otsusetegijaid kohalikul, riiklikul ja Euroopa tasandil ning panustada Euroopa integratsiooniprotsessi.

Programm peaks ühtlasi jõudma laiema sihtrühmani nii liidus sees kui ka väljaspool seda, kasutades selleks paremini info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid, kombineeritud õpirännet (st füüsilise ja virtuaalse õpirände kombinatsiooni) ja virtuaalkoostööd. Et muuta programm kaasavamaks ja eelkõige, et pöörata tähelepanu teatud sihtrühmade vajadustele, näiteks täiskasvanud õppijatele, hakatakse rohkem pakkuma paindlikumaid õpirände vorme, näiteks lühiajalist õpirännet, rühmaviisilist või virtuaalõpirännet. Noortevaldkonna kaasamise paremaid tavu võiks laiendada muudele valdkondadele. Kavandataks konkreetne meede – väikesemahulised partnerlused – et programmis saaksid osaleda ka organisatsioonid, kellel on vähe kogemusi või kellel need puuduvad või kelle organisatsiooniline suutlikkus on väiksem, eelkõige rohujuure tasandi organisatsioonid ning organisatsioonid, kes tegelevad piiratud võimalustega inimestega.

Programmis pööratakse tähelepanu üleeuroopalisele suundumusele, milleks on vähene osalemine demokraatlikus elus ning vähesed teadmised ja vähene teadlikkuse tase Euroopa teemades, mis mõjutavad kõigi Euroopa kodanike igapäevaelu. Paljud ei soovi kogukonnaelus või liidu tasandi poliitika kujundamisel või sotsiaalses elus aktiivselt kaasa lüüa ja osaleda või kogevad selles valdkonnas raskusi. Ja veel, kuigi täna tunneb 70% eurooplastest, et ta on liidu kodanik ja see protsent on noorte hulgas isegi kõrgem, on väga levinud see, et puudub teadlikkus ja arusaam sellest, mis on Euroopa Liit, kuidas see toimib ja milline on selle lisaväärtus kodanikele⁴. Euroopa identiteedi ja noorte osaluse tugevdamine demokraatlikes protsessides on liidu tuleviku seisukohast ülioluline. Programmiga saab senisest enam aidata inimeste Euroopa Liidu alast teadlikkust tõsta ja neile sellekohaseid teadmisi anda. Haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonnas tegutsevad organisatsioonid ja institutsioonid on olulisel kohal kodanikuühiskonna arendamisel ja liidu teemade kohta laiamõõtmeliste teadmiste kujundamisel. Kui vaadata noorte eurooplaste hulgas levivat arusaama Euroopa Liidust, siis lisaks põhifaktidele, on neil teadmisi vähe⁵. Liidus arvab peaaegu üheksa inimest kümnest, et koolis tuleks rohkem õpetada liidu kodanike õiguseid ja vastutusi⁶. Samas on ka riiklike õppekavade kohaselt õpetatavate Euroopa Liidu teemade kaetus väga killustatud ja aktiivse osalemise mõõde on enamasti puudu⁷. On ka üldisem vajadus julgustada inimesi, et nad osaleksid ühiskonnaelus aktiivsemalt, tahaksid ühiskonnas ja Euroopa demokraatlikus elus täiel määral osaleda ja oleksid selleks võimelised.

Eespool kirjeldatud eesmärkide saavutamise ja probleemide lahendamise seisukohast on väga oluline haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonna organisatsioonide riikidevahelise ja rahvusvahelise koostöö toetamine ja soodustamine. Organisatsioonide ja institutsioonide vaheline koostöö aitab käivitada innovatsiooniliste lahenduste leidmist õppijate isiklikus arengu, haridustee ja kutsealase arengu toetamisel. See toob inimestele konkreetset kasu,

⁴ 70 % eurooplastest tunneb end praegu Euroopa Liidu kodanikena, see näitaja on 2017. aastast saadik kahe protsendipunkti võrra kasvanud ning 2010. aasta kevadest saadik kirjutatud näitajatest kõrgeim. Üle poole vastanutest (54%) teab oma õigusi ELi kodanikuna, kuid üle kahe kolmandiku sooviks teada rohkem (Eurobaromeetri tüüpküsitlus 88 ELi kodanikuks olemise kohta, november 2017). Vt ka 2017. aasta aruanne ELi kodakondsuse kohta, COM(2017) 30/2 final.

⁵ Näiteks vaid kolmandik 14aastastest õpilastest (35%) teab, kes hääletavad Euroopa Parlamendi saadikute valimisel; IEA (2010) ICCS 2009 European Report Civic knowledge, attitudes, and engagement among lower-secondary students in 24 European countries
http://www.iea.nl/fileadmin/user_upload/Publications/Electronic_versions/ICCS_2009_European_Report.pdf.

⁶ Euroopa Komisjoni jaoks tehtud Eurobaromeetri uuring Euroopa noorte kohta (2017) <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1fa75943-a978-11e7-837e-01aa75ed71a1/language-en>.

⁷ Uuring Euroopateemalise õppe kohta koolides <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/83be95a3-b77f-4195-bd08-ad92c24c3a3c>.

näiteks on nad tänu omandatud võtmepädevustele läbilöögivõimelisemad, väheneb koolist väljalangemine, tunnustatakse pädevusi, mis on omandatud vabatahtliku tegevuse ja mitteformaalse õppimise vahendusel, suurendatakse kõrghariduse omandamist või Bologna reformide elluviimine. Seeläbi lihtsustub ideede ringlus, parimate tavade ja oskusteabe edastamine, mis aitab tõsta hariduse kvaliteeti. Samas on praegu kehtiva Erasmus+ programmi raames loodud koostöömeetmete intensiivsus ja suutlikkus ebapiisav, seda eriti väikeste ja rohujuure tasandi organisatsioonide hulgas. Koostöö tase on riigiti ja piirkonniti ning eri sektorites erinev. Koolide, täiskasvanutele mõeldud õppeasutuste ja noorteühenduste osalemise vallas on ruumi liikuda paremuse suunas. Selline olukord raskendab institutsionaalseid reforme ning haridus- ja koolitussüsteemide ja noortetöö korralduse ajakohastamist nii riigi kui ka liidu tasandil.

Programmi rahvusvaheline mõõde on oluline ja läbiv joon, mis omab tähtsust õpirände, liikuvuse, koostöö ja ka poliitilise dialoogi meetmete puhul. Eelkõige on vaja intensiivistada rahvusvahelist koostööd kolmandate riikidega – eelkõige laienemisprotsessis osalevate riikidega, naaberriikidega, tööstusriikide ja kiiresti areneva majandusega riikidega – et toetada Euroopa institutsioone ja organisatsioone, kes seisavad silmitsi üleilmastumise probleemidega. Samal ajal on oluline tagada koostoime liidu välispoliitika vahenditega, et viia ellu liidu välispoliitilisi eesmärgi kolmandate riikide, sh arenguriikide inimarengu ja institutsionaalse arengu osas, ning mis väga tähtis, toetada koos sealsete noortega vastupanuvõimeliste ühiskondade arengut ja kultuuridevahelise usalduse suurenemist.

Programm peab tegelema kõigi liidu programmide puhul lahendamist vajavate küsimustega, näiteks nagu programmis osalemise lihtsamaks muutmise võimalikult laiade sihtrühmade jaoks (lihtsustatud eeskirjad ja haldusmenetlused ning optimaalsed veebivahendid), samal ajal tuleb tagada projektide konkurentsivõimeline ja läbipaistev valikumenetlus ning korrektne toetuste haldamise tsükkel, mille puhul liidupoolsed finantsriskid oleksid minimaalsed. Lisaks tuleb lihtsustada rahvusvahelise tegevussuuna rakendamise kriteeriumeid, et parandada meetmete kättesaadavust.

Käesolevas ettepanekus on õigusakti kohaldamise alguskuupäevana ette nähtud 1. jaanuar 2021. Ettepanek esitatakse 27 liikmesriigile, sest 29. märtsil 2017 sai Euroopa Ülemkogu Ühendkuningriigilt teate tema kavatsuse kohta astuda välja Euroopa Liidust ja Euratomist Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 50 kohaselt.

• **Kooskõla kehtivate õigusnormidega**

Programm kuulub 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku nende rahastamisvahendite hulka, mille eesmärk on investeerimine inimestesse, sotsiaalsesse sidususse ja väärtustesse. Programm on liidu tasandi peamine vahend, millega rahastatakse õpirände ning koostöö- ja innovatsioonipoliitika arendamise toetamiseks võetavaid Euroopa tasandi meetmeid haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonnas.

Haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonnas võetavad liidu meetmed on suunatud Euroopa haridusruumi loomisele, samas toetatakse hariduse ja koolituse valdkonnas tehtava Euroopa koostöö üldise strateegilise raamistiku rakendamist, pidades silmas selle sektoripõhiseid (kõrgharidus, üldharidus, kutseharidus- ja õpe ning täiskasvanuharidus) tegevuskavasid, samuti edendatakse sellega ELi noortestrategia (2019–2027) raames tehtavat noortepoliitika alast koostööd ja arendatakse spordi, eelkõige kohaliku tasandi spordi Euroopa mõõdet. Programm on kõnealuste liidu poliitikameetmete rakendamise peamine vahend ja sellega aidatakse edendada kestlikku majanduskasvu, töökohtade loomist ja sotsiaalset sidusust, samuti tugevdada Euroopa identiteeti, nagu on kirjeldatud programmi eesmärkides.

Täpsemalt toetatakse programmi vahendusel a) üldhariduskoolide arengut ja õpetamise tipptaset, b) kutsehariduse ja -õppe valdkonda Kopenhaageni protsessist lähtuvalt, c) ELi uuendatud kõrghariduse tegevuskava ja Bologna protsessi, d) ELi uuendatud täiskasvanuhariduse tegevuskava, e) ELi uuendatud noortestrategie ja f) ELi spordivaldkonna tegevuskava. Neid meetmeid toetatakse järjepidevalt programmi integreeritud elukestva õppe lähenemisviisi raames.

Lisaks aidatakse programmi vahendusel rakendada Euroopa oskuste uut tegevuskava ning täita ühiselt kohustusi, mis on võetud seoses oskuste ja pädevustega strateegilise tähtsusega töökohtade, majanduskasvu ja konkurentsivõime kestlikkuse seisukohast. Programm aitab liikmesriikidel saavutada eesmärgi, mis seati 17. märtsi 2015. aasta Pariisi deklaratsioonis kodanikuaktiivsuse ning vabaduse, sallivuse ja mittediskrimineerimise ühiste väärtuste edendamise kohta hariduse kaudu.

Programmiga toetatakse 2030. aasta tegevuskava kestliku arengu eesmärkide saavutamist, eelkõige kestliku arengu neljanda eesmärgi – kaasava ja õiglase kvaliteethariduse tagamine ja elukestva õppe paremate võimaluste loomine kõigi jaoks – saavutamist.

• **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtete ja programmidega**

Programm on kooskõlas ja vastastikku täiendav muude liidu rahastamisvahenditega, eelkõige väliskoostöö rahastamisvahendite,⁸ Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (ESI fondid)⁹, uue Euroopa Sotsiaalfondi (ESF+) ja Euroopa Regionaalarengu Fondiga (ERF). 2016. aasta juunis vastu võetud Euroopa Liidu üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia ning nõukogus 19. mail 2017. aastal vastu võetud Euroopa uus arengukonsensus rõhutavad seda, kui tähtsad on haridus ja inimeste areng kui vahendid tegelemaks probleemidega, mis on seotud demograafiliste suundumuste väljaspool liitu. Haridus-, koolitus ja noortevaldkonna meetmed on eriti olulised ka rändeprobleemidega tegelemisel ning radikaliseerumise ja äärmuslusega seonduvate riskide ennetamisel. Selles osas luukase programmi vahendusel sünergiaid varjupaiga- ja rändefondi ning sisejulgeolekufondiga¹⁰. Programmi eesmärkide ja sekkumiste puhul nähakse olulise täiendavuse võimalusi ka tulevase õiguste ja väärtuste programmi eesmärkide ja vahendite osas. Õiguste ja väärtuste programmi eesmärk on suurendada kodanike teadlikkust meie ühisest ajaloost ning kodanike demokraatlikku osalemist liidu tasandil.

Komisjoni ettepanekus 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kohta seatakse ambitsioonikas eesmärk integreerida kliimamuutuse küsimus kõikidesse ELi programmidesse ning üldeesmärk, et 25 % ELi kulutustest oleks suunatud kliimaeesmärkide saavutamisele. Käesoleva programmi panust selle üldeesmärgi saavutamisse jälgitakse ELi kliimanäitajate süsteemi abil asjakohase detailsusega, sealhulgas täpsema meetodika kasutamisega, kui see on kättesaadav. Komisjon esitab jätkuval igal aastal teavet kulukohustuste assigneeringute kohta iga-aastase eelarveprojekti raames. Selleks et toetada programmi sellise potentsiaali kasutamist, mis aitab saavutada kliimaeesmärgi, püüab komisjon leida asjakohaseid meetmeid kogu programmi ettevalmistamise, rakendamise, läbivaatamise ja hindamise kestel.

Programm on kooskõlas ning kujutab endast olulist täiendust tulevasele programmile „Loov Euroopa“¹¹. Koostöö haridus-, koolitus- ja noortevaldkonnas tegutsevate institutsioonide ja

⁸ Naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend (NDICI), ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA III).

⁹ Euroopa Regionaalarengu Fond, ühtekuuluvusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond.

¹⁰ [Viide].

¹¹ COM(2018) 366.

organisatsioonide vahel, keda toetatakse programmi „Erasmus“ raames, aitab anda inimestele teadmised, oskused ja pädevused, mida on vaja sotsiaalsete ja majanduslike väljakutsetega toimetulemiseks, ning kasutada nende potentsiaali innovatsiooni, loovuse ja ettevõtlike valdkonnas, eelkõige digitaalmajanduses. Kahte programmi ühendavad eelkõige tegevused, mis on seotud kõigi loovuse aspektide tugevdamisega hariduses ja üksikute võtmepädevuste suurendamisega kooskõlas kultuurivaldkonna uue tegevuskavaga¹².

Noortevaldkonnas on programm kooskõlas Euroopa solidaarsuskorpuse meetmetega ning täiendab neid pakkudes teist liiki tegevusi. Euroopa solidaarsuskorpuse eesmärk on suurendada noorte ja organisatsioonide kaasatust kõigile kättesaadavatele ja kvaliteetsetele solidaarsusmeetmetele, kavandatud Erasmuse programm pakub aga teist liiki tegevusi, näiteks riikidevahelist õpirännet, noorte osalustegevusi, paremaid organisatsioonidevahelise koostöö võimalusi ning meetmeid, millega toetada poliitika kujundamist. Mõlemad programmid on ühised haldus- ja rakendusmehhanismid.

Teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas loob programm sünergiat programmiga „Euroopa horisont“. Nimelt täiendatakse programmiga „Euroopa horisont“ vajaduse korral „Erasmuse“ vahenditest pakutavat toetust Euroopa ülikoolide algatusele, seda eelkõige teadusuuringute valdkonnas, mis on osa ühistest, integreeritud, pikaajalistest ja kestlikest uutest strateegiatest hariduse, teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas.

Digioskuste valdkonnas täiendab programm „Digitaalne Euroopa“ programmi „Erasmus+“ üldlähenemisviisi oskuste osas toetades selliste edasijõudnute taseme digioskuste arendamist ja omandamist, mis on vajalikud näiteks uusima tipptasemel tehnoloogia (tehisintellekt ja kõrgjõudlusega andmetöötlus) kasutuselevõtuks ning koostööks asjaomaste tööstusharude vahel.

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 349 võetakse programmis arvesse liidu äärepoolseimate piirkondade erilist olukorda ja püütakse suurendada nende piirkondade osalemist kõigis programmi meetmetes, sh koos kolmandate riikidega võetavates meetmetes.

Tulevane programm peab tähtsaks selliste tegevuste käivitamist, millega toetatakse väärtuslike õpirände vorme liidu muudes poliitikavaldkondades. 3. põhimeetme raames võetakse kasutusele uus tegevussuund selliste organisatsioonide või üksikisikute õpirände toetamiseks, millega hõlmatakse muid poliitikavaldkondi (nt avaliku halduse sektor, põllumajandus ja maaelu areng, ettevõtlus, õiguskaitse).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Liidu meetmed haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonnas on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 165 ja 166, milles määratletakse liidu toetuste andmine eesmärgiga aidata kaasa kvaliteetse hariduse arendamisele, kutsehariduspoliitika ja noorsoopoliitika rakendamisele ning Euroopa spordiküsimuste edendamisele.

• Subsidiaarsus

Ehkki liikmesriigid vastutavad jätkuvalt oma asjaomaste valdkondade poliitika sisu ja korralduse eest, on käesoleva programmi eesmärk edendada riikidevahelise ja rahvusvahelise õpirände-, liikuvus- ja koostööprojekte ning toetada Euroopa mõõtmega poliitika arendamist. Programm muudetakse väikeste osalejate jaoks lihtsamaks. Üldjuhul toetatakse riikidevahelisi meetmeid, kuid erandjuhtudel ka tugeva Euroopa mõõtmega riiklike meetmeid, näiteks konkreetsele Euroopa teemale või poliitilisele prioriteedile suunatud meetmeid. See annab

¹² COM(2018) 267.

väiksema organisatsioonisuutlikkusega organisatsioonidele ja riikidevahelise koostöö osas vähese või puuduva kogemusega osalejatele, näiteks rohujuure tasandi organisatsioonidele ja uustulnukatele võimaluse saada esimene kogemus liidu rahastamisvahendite kasutamisel ja koguda teadmisi tulevaste riikidevahelise koostöö projektide tarvis.

Käesoleva algatuse eesmärgi ei suuda liikmesriigid piisavalt hästi saavutada, sest eesmärkidel on rahvusvahelise olemus, rahastatavad õpirände-, liikuvus- ja koostöömeetmed on suure mahu ja laia geograafilise ulatusega ning mõjutavad õpirände kättesaadavust ja üldisemalt liidu integratsiooni, samuti on liidu tasandi algatusel suurem rahvusvaheline mõõde. Nii nagu on näidanud programmi „Erasmus+“ vahehindamine, on ühe haridusasutuse või ühe liikmesriigi tehtud algatustel ka juhul, kui neid peetakse riigi tasandil tõhusaks ja kasulikuks, ebapiisav ulatus ja maht ning suutmatus saavutada üleeuroopalist mõju. Kohaldamisala poolest jääb üksikute riikide kumulatiivne mõju ja valdkonnaülene kattuvus võrreldes praeguse programmiga „Erasmus+“ piiratuks.

- **Proportsionaalsus**

Käesolev ettepanek hõlmab sihipäraselt ja integreeritult kõiki haridus- ja koolitussektoreid (üldharidust, kutseharidust ja -õpet, kõrgharidust ja täiskasvanuharidust), noori ja sporti. See tugevdab juba järeleproovitud meetmete mõju, mida programmi „Erasmus+“ vahehindamine ka kinnitas. Et programmi mõju oleks maksimaalselt suur, suurendatakse õpirände ja koostöömeetmete mahtu sektorites, kus tegevus on olnud kõige paremate tulemustega, et rahuldamata nõudlust kõrvaldada ja lahendada probleemid, mida on kirjeldatud 1. punktis. Praegu kehtivad meetmed muudetakse integreeritumaks ja suunatakse ümber (nt täiskasvanuharidus, sport ja Jean Monnet' meetmed) võttes arvesse programmi „Erasmus+“ (2014–2020) vahehindamise¹³ ja sidusrühmadega peetud konsultatsioonide tulemusi. Soodustatakse meetmete uusi ja paindlikke vorme (nt virtuaalkoostöö, lühiajaline õpiränne ja rühmaviisiline õpiränne), et laiendada programmis osalemise võimalusi. Võetakse ka mõni uus meede uute väljakutsete ja poliitiliste prioriteetidega tegelemiseks (nt Euroopa ülikoolid ning Jean Monnet' meetmed muudes kui hariduse ja koolituse valdkondades). Neid meetmeid peetakse kõige sobivamaks programmi kaasavamaks ja tõhusamaks muutmisel.

Kavandatud parandused integreeritakse praeguse programmi struktuuri ja praegu kasutatavatesse rakendusmehhanismidesse, et tagada maksimaalne järjepidevus eelneva programmiga ja stabiilsus. Algatusega ei minda seega kaugemale sellest, mis on vajalik taotletavate eesmärkide saavutamiseks.

- **Vahendi valik**

Kavandatud vahend on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide tagasivaateline hindamine või toimivuse kontroll**

Juba nimetatud programmi „Erasmus+“ (2014–2020) vahehindamine, mille käigus hinnati aastatel 2014–2016 programmi rakendamisel saavutatut ning eelnevate programmide pikaajalist mõju, näitas, et praegu kehtiv „Erasmus+“ annab haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonnas ainulaadse tulemuste kogumi ning on sidusrühmade ja avalikkuse seas väga hinnatud. Hindamisel rõhutati „Erasmus+“ ja tema eelkäijate suurt Euroopa lisaväärtust. Veel leiti hindamisel, et kõik hinnatud eelnevad programmid olid väga tõhusad, kuid „Erasmus+“ oli ühtsem, asjakohasem ja vaid teatud osas oma eelkäijatest tõhusam. Lisaks rõhutati

¹³ COM(2018) 50 (final) ja SWD(2018) 40 (final).

hindamises programmi integreerituse positiivset mõju, sest programm hõlmab õppimist igas kontekstis ja kõikidel eluetappidel (elukestva õppe loogika). Rakendamise viise peeti samuti üldjoontes selgeks ja sobivaks.

Hindamisel viidati ka mõnele parandamist vajavale valdkonnale, eelkõige:

- asjakohasuse vaatepunktist osutati hindamisel vajadusele jõuda paremini piiratud vajadustega inimesteni ning lihtsustada väikeste organisatsioonide osalemist, et programm oleks kaasavam; tugevdada meetmeid, millega süvendada Euroopa integratsiooni ja Euroopasse kuulumise tunnet, eelkõige kõige nooremate põlvkondade hulgas;
- tulemuslikkuse vaatepunktist tuleks suurendada meetmete mahtu parimaid tulemusi näitavates sektorites, mis paraku on senini saanud suhteliselt vähe rahastamisvahendeid, näiteks koolides, kutsehariduses ja -õppes ning noortevaldkonnas, see aitab tugevdada programmi kaasavuse mõõdet;
- tõhususe vaatepunktist võiks veelgi lihtsustada taotluste esitamise menetlust ja aruandlust, et vähendada toetusesaajate halduskoormust, samuti võiks muuta veebimenetlused veelgi optimaalsemaks.

Käesolevas ettepanekus võetakse suures osas arvesse välishindaja esitatud järeldusi ja parandusettepanekuid jätkuprogrammi koostamiseks.

Vahehindamise peamisi järeldusi on lähemalt kirjeldatud mõju hindamises (vt punkti 1.3.1) ning üksikasjalik ülevaade hindamise järelduste ja parandusettepanekute kohta on esitatud komisjoni talituste töödokumendis, mis on lisatud vahehindamise aruandele¹⁴.

• **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ulatuslik konsulteerimine avalikkuse ja sidusrühmadega toimus 2016. aasta novembrist kuni 2017. aasta keskpaigani programmi „Erasmus+“ vahehindamise käigus kõigis programmis osalevates riikides¹⁵. Selleks kasutati mitmesuguseid konsulteerimisvahendeid: poolstruktureeritud küsimustikke, programmi toetusesaajate hulgas läbiviidud veebiküsitlusi, juhtumiuuringuid ja avatud avalikke konsultatsioone, mis algasid 28. veebruaril 2017 ja kestsid kolm kuud ning mille käigus koguti nii avalikkuse kui ka huvirühmade arvamusi. Koguti andmeid ja seisukohti programmi rakendusastutustelt, samuti toetust mittesaanutelt ja teiste sarnaste programmide rakendamise eest vastutavatelt asutustelt. Samuti toimusid *ad hoc* sidusrühmade konsultatsioonid Jean Monnet’ meetmete ja üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu teemadel. Kokku saadi kõikidelt huvitatud isikutelt üle miljoni vastuse.

Programmis osalevad riigid esitasid riiklikud aruanded enda poolt hallatavate Erasmus+ meetmete rakendamise ja mõju kohta oma territooriumil.

Nende konsultatsioonide käigus kogutud andmed tõid esile liikmesriikide, õppeasutuste ja osalejate üksmeelse toetuse selles osas, et programmi tuleks tugevdada ning et programmi stabiilsus ja järjepidevus selle struktuuri ja rakendusmehhanismide osas tuleks säilitada. Konsulteerimise käigus välja toodud edasise parandamise peamised valdkonnad puudutasid vajadust lihtsustada programmi eeskirju ja vähendada halduskoormust, eelkõige rahvusvaheliste kõrgharidusmeetmete detsentraliseerimise ja programmi kaasavamaks muutmise osas. Soovitati ka läbi vaadata programmi sektorite jaotus rahastamisvahendite eraldamise seisukohast ning tegevuse mahu seisukohast sektorite lõikes.

Sidusrühmad rõhutasid, et tulevane programm peaks olema jätkuvalt integreeritud ning et lähtuda tuleks elukestva õppe kontseptsioonist, nad soovitasid menetlusi ja protsesse veelgi

¹⁴ SWD(2018) 40 (final).

¹⁵ Programmis osalevad riigid on 28 liikmesriiki, Island, Liechtenstein, Norra, Makedoonia ja Türgi.

enam lihtsustada ka näiteks veebivahendite optimeerimise ja eelarve paindlikkuse suurendamise kaudu. See on eelkõige probleemiks programmi kõrghariduse valdkonna rahvusvaheliste meetmete puhul, mida haldavad riiklikud korraldusasutused kõigis piirkondades eraldiseisvalt ning liialt paindumatult. Sidusrühmad soovitasid tugevdada sünergiat Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega.

Eraldiseisev kõigile avatud avalik konsultatsioon¹⁶ toimus 9. jaanuarist 2018 kuni 9. märtsini 2018 rahastamisprogrammide uue, 2020. aastale järgneva põlvkonna ettevalmistamise teemal, muu hulgas koguti seal ideid tulevase Erasmus programmi kujundamiseks.

Konsultatsiooni käigus leidis kinnitust, et praegu kehtivat programmi „Erasmus+“ peetakse üheks liidu edukaimaks ja asjakohaseimaks programmiks. Sidusrühmad rõhutasid selle programmiga loodavat Euroopa lisaväärtust võrreldes sarnaste riiklike programmidega. Programmi integreeritud struktuuri ja haldamise viisi peeti sobivaks ja otstarbekohaseks.

Tulevase programmi peamiste väljakutsetena leidsid konsultatsiooni käigus kinnitust varasemate konsultatsioonide järeldused (kinnitust leidis vajadus jõuda ebasoodsas olukorras olevate sihtrühmadeni ning hõlbustada rohujuure tasandi organisatsioonide ja uustulnukate osalust, ebapiisavat rahastamise taset peeti programmi puhul täieliku potentsiaali saavutamise seisukohast takistuseks ning leiti, et taotlemist ja aruandlust tuleb veelgi lihtsustada). Sidusrühmad tõid välja ka üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu piiratud lisandväärtuse.

Tulevase programmi eesmärkidega seoses rõhutasid sidusrühmad, et sotsiaalse kaasatuse suurendamine peaks saama prioriteediks ning et tähelepanu tuleks pöörata õiglusele ning haridus- ja koolitussüsteemide ajakohastamisele, samuti tuleks rohkem rõhutada neid prioriteete, mis on suunatud Euroopa identiteedi, kodanikuaktiivsuse ja demokraatlikus elus osalemise edendamisele. Sidusrühmade põhisõnumina viidati rohkemate lühiajaliste õpirändevõimaluste loomisele kooliõpilaste jaoks, täiskasvanute õpirände soodustamisele, diplomite vastastikusele tunnustamisele, virtuaalvahendite kasutamisele, programmi eelarve suurendamisele, naaberriikidega tugevamate sidemete loomisele ja koostöö geograafilise ulatuse laiendamisele, paindlikkuse suurendamisele ja sektoriüleste koostöövõimaluste laiendamisele. Sidusrühmad kutsusid ka üles suurendama sünergiat Euroopa Sotsiaalfondiga ning parandama projektitulemuste levitamist ja tõhusat kasutamist.

Sidusrühmadega konsulteerimise tulemusi on üksikasjalikult kirjeldatud eespool nimetatud vahehindamises ja mõjuhinnaangus (vt II lisa).

• Väliseksperdid

Komisjon toetus eespool nimetatud programmi vahehindamise puhul lepingulise välishindaja ekspertiisile ja muudele läbivaadatud uuringutele.

Oma aruandes¹⁷ võttis välishindaja kokku programmi „Erasmus+“ aastate 2014–2016 vahehindamise ja sellele eelneva programmitööperioodi (2007–2013) tulemused. Analüüs hõlmas kõiki programmi sektoreid: haridust, koolitust, noori ja sporti ning Jean Monnet' meetmeid ja üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastut. Samuti hõlmas see hõlmab kõiki rahastatud meetmete liike. Hindamises keskenduti programmi praegusele pilootprojektile, milleks on eTwinning Plus.

Hindamisel lähtuti viiest kriteeriumist (asjakohasus, sidusus, tõhusus, tulemuslikkus ja liidu lisaväärtus).

¹⁶ Konsultatsiooni juhtis Euroopa Komisjoni peasekretariaat ja see hõlmas hariduse, koolituse, kultuuri, kodakondsuse ja õiguse teemaliste programmide kogumit. Programmiga „Erasmus+“ otseselt seotud vastuseid laekus 1127. [Avalik konsultatsioon ELi rahaliste vahendite kohta väärtuste ja liikuvuse valdkonnas.](#)

¹⁷ See http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/evaluations_en.

Aruandele oli lisatud ka mitu eraldiseisvat aruannet: üliõpilaste õppelaenu tagamise rahastu ja Jean Monnet' meetmete hindamisaruanne, veebruaris 2017 algatatud ja kolm kuud kestnud avatud konsulteerimise tulemuste kokkuvõttev aruanne ning riiklike ametiasutuste aruannete kokkuvõtted.

Välishindaja määratles oma aruandes mitu parandamist vajavat valdkonda ja tegi vastavad soovitusel. Nagu juba eespool öeldud, tugines komisjon programmi „Erasmus+“ vahehindamise aruande koostamisel neile järeldustele ja soovitudele.

- **Mõjuhinna**

Mõjuhinna keskenduti kahele võimalusele:

- (1) programmi jätkub praegusel kujul ja praeguse eelarve alusel, milles on tehtud Ühendkuningriigi liidust lahkumisega seonduvad korrektsioonid (so EL 27) ja mis kujutab endast haridus-, koolitus-, noorte ja spordivaldkonnas liidu tasandil vajalike investeeringute minimaalseimat kriitilist massi positiivsete tulemuste saavutamiseks. Mingil määral annaks tõhusust parandada ühtlustades ja muutes mõne olemasoleva meetme fookust;
- (2) kehtestatakse tugevam, kaasavam a laiendatud programm, mida on muudetud paremaks ja mis võimaldaks programmi vahehindamise ja sellele järgnenud konsultatsioonide käigus kindlaks määratud probleeme paremini lahendada ning ka uusimaid poliitilisi arenguid arvesse võtta.

Mõjuhinna kindlaks määratud eelistatud valikuks osutus tugevam programm, mis on kooskõlas eespool nimetatud 2. mai 2018. aasta teatisega 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kohta.

Mõjuhinna töötati välja mitmeid variante, milles keskenduti parandustele ja uuenduslikele elementidele (praeguse programmiga võrreldes), samas säilitades programmi praeguse integreerituse ja rakendusmehhanismid. Selles esitati paranduste ja uuenduste soovituslik järjestus juhiks, kui programmi eelarvet suurendatakse järgmise mitmeaastase finantsraamistiku alusel vaid mõõdukalt, samas kui ülejäänuid saaks rakendada üksnes siis, kui programmi üldelarve suureneks rohkem.

Rahastatavate meetmete kohaldamisala ja maht võiks:

- sarnase rahastamispaketi raames jääda stabiilseks, parandusi tuleks teha tõhususe ja lihtsustamise osas teatavaid meetmeid integreerides ja ümber suunates, see võimaldaks programmil toimida sama tõhusalt nagu see toimis aastatel 2014–2020, või
- programmi rahastamispaketi võimaliku suurenemise korral võiks eri meetmete kohaldamisala ja mahtu suurendada ja kindlaks määratud uusi meetmeid (ka kulukaid) võiks rakendada täies mahus, see laiendaks programmi kohaldamisala ja suurendaks selle Euroopa lisaväärtust.

Teist varianti peeti parimaks poliitiliseks valikuks järgmistel põhjustel:

- Programmi eesmärkide seisukohast vastab eelistatud poliitikavahendi valik kõige paremini vajadusele luua vahend, millega viia tõhusalt ellu liidu 2020. aasta järgselt seatud eesmärgid, eelkõige vajadusele edendada õpirände- ja vahetusprogramme kõigi õppijate kategooriate hulgas, samuti vajadusele tugevdada jõupingutusi piiratud võimalustega õpilasteni jõudmiseks ja suurendada koostöövõimalusi väiksemate organisatsioonide jaoks, aidates seega Euroopa kodanikke kokku viia ja Euroopa

identiteeti tugevdada, samuti süvendab see Euroopa ühistele väärtustele pühendumist ajal, mida iseloomustab kasvav populism;

- Programmi prioriteetide seisukohast on eelistatud poliitikavahend kujundatud selliselt, et meetmed oleksid paremini kooskõlas liidu tasandil seatud prioriteetidega, ning nende puhul võetakse arvesse tagasisidet, mis saadi sidusrühmadelt ja avalikkuselt vahehindamise ja Erasmuse 30. aasta juubelikampaania käigus. Eelistatud valikus on teatavaid kehtivaid meetmeid ratsionaliseeritud ja ümber suunatud. Näiteks mõned meetmed on suunatud konkreetselt tegevusele, millega soodustatakse pädevuste arendamist tulevikkuvaatavates ainevaldkondades; teiste tegevuste puhul on eesmärgiks seatud haridus-, koolitus-, noorte ja spordivaldkonna innovatsiooni edendamine; Jean Monnet' meetmed on osaliselt ümber suunatud, et kaasata näiteks üldhariduskoolide õpilasi, täiskasvanuhariduses võetavad meetmed on suunatud konkreetsemalt määratletud sihtrühmale (madalama kvalifikatsiooniga töötajaid). Samal ajal tugevdab ettepanek programmi kaasavuse mõõdet, selleks kohandatakse osalt kehtivaid meetmeid ja võetakse uusi meetmeid (näiteks lühiajaline ja rühmaviisiline õpiränne ning virtuaalkoostöö). Lisaks on eelistatud poliitikavalikuga ette nähtud teatud paindlikkuse tase, et võtta arvesse programmitööperioodi jooksul esile kerkivaid prioriteete ja vajadusi.
- Rakendusmehhanismide seisukohast eelistatud poliitikavahend, kus kavandatakse säilitada praegu kehtiv kord ja praegu kehtiva programmi ainukordne rakendusmehhanismide kombinatsioon, mille aluseks on programmi rakendamisel saadud positiivsed kogemused, nii nagu vahehindamisel leiti, mis võimaldab keskenduda meetmete rakendamisele ja nende tulemuslikkusele, samas jääb halduskoormus minimaalseks. Igas programmis „Erasmus+“ osalevas riigis loodud riiklikud korraldusasutused on (eelarve kaudse täitmise vahendusel) endist viisi vastutavad enamiku rahastamisvahendite (st õpirände ja koostöö enami ke meetmete) haldamise eest. Riiklikel korraldusasutustel on olemas vahendid suure hulga meetmete haldamiseks suhteliselt väikeste kuludega, see eeldab toetusesaajate vahetut lähedust, seda et meetmed on kohandatud vastavalt riikliku haridus-, koolitus- ja noorsoosüsteemide eripäradele ning kooskõlas riiklike prioriteetidega. Eelarve otsene täitmine säilitatakse mitme konkreetse meetme puhul, mille puhul 1) eelarve kriitiline mass ei ole detsentraliseeritud, 2) on nõutav euroopa või üleilmne sekkumine, 3) meetmed on kontseptsiooni tasandil alles välja arendamisel ja kus enne detsentraliseerimist on vaja katsetappi või 4) on vaja läbi viia konkurss tipptaseme väljaselgitamiseks. Lisaks võimaldab eelistatud poliitikavalik teatud paindlikkuse taset, et võtta arvesse mitmeaastase programmitööperioodi jooksul esile kerkivaid prioriteete ja vajadusi.

Käesolev ettepanek on täielikult kooskõlas eelistatud poliitikavahendi valikuga.

13. aprillil 2018. aastal esitas õiguskontrollikomitee mõjuhinna kohta reservatsioonidega positiivse arvamuse,¹⁸ eeldades, et mõjuhinna aruande kavandit tuleks kohandada vastavalt komitee esitatud soovitudele teatud põhiliste aspektide kohta. Selle tulemusena vaadati aruanne läbi eesmärgiga:

- (1) tuua selgemini välja põhjendused, saadav kasu ja lisandväärtus, mida teatud kavandatud meetmetega (nimelt Jean Monnet' meetmed ning spordi- ja täiskasvanuharidusvaldkonna meetmed) jätkamine või nende laiendamine kaasa toob;

¹⁸ SEC(2018) 265. See arvamus puudutab mõjuhinna aruande kavandit, mis erineb vastuvõetud aruandest.

- (2) täiendada uute algatuste tõhususe ja asjakohasuse analüüsi ning selgitada täpsemalt üldhariduskoolide õpirändega seoses kavandatud meetmeid; tugevdada prioriteetide seadmist kavandatud uute või laiendatud meetmete puhul ning tuua välja potentsiaalsed riskid ja vahendid nende riskide leevendamiseks;
- (3) selgitada kaasavuse kontseptsiooni ja selle mõju Erasmus programmile, arendada edasi võimalikku sünergiat teiste liidu programmide ja vahenditega;

Mõjuhinna aruande kohta esitatud arvamust ja kohandusi on täpsemalt kirjeldatud mõjuhinna 1. lisas.

- **Lihtsustamine**

Kooskõlas pärast 2020. aastat kehtima hakkava mitmeaastase finantsraamistiku ühe läbiva eesmärgiga on käesoleva ettepaneku eesmärk vähendada toetusesaajate ja rakendusametuste halduskoormust. Eeskirjad ja menetlused, näiteks toetusesaajate valimine, aruandlus, järelevalve ja kontroll on võimalikult suurel määral ühtlustatud kõigi rahastamisvahendite suhtes kehtivate ühiste eeskirjade ja menetlustega, samuti kasutatakse nii palju kui võimalik finantsmääruse¹⁹ horisontaalseid üldeskirju. Ühiste näitajate ja valikukriteeriumide lihtsustamine ja ratsionaliseerimine aitab samuti vähendada otse toetusesaajatele ja riiklikele korraldusametustele langevat koormust. Lisaks vähendatakse toetusesaajate halduskoormust veebivahendite paremaks muutmise kaudu.

Parandused ja uuendused integreeritakse praeguse programmi struktuuri ja nende puhul kasutatakse olemasolevaid rakendusmehhanisme. Et tagada võimalikult suures ulatuses järjepidevus 2014–2020 programmitöö perioodiga, kehtestatakse programmi riiklikul tasandil rakendamise eest vastutavate korraldusametuste ja praeguse programmitööperioodi auditeerimise eest vastutavate sõltumatute auditeerimisametuste uuesti määramiseks lihtne ja proportsionaalne menetlus. Rakendusstruktuuride määramise lihtsast menetlusest on kasu, sest järgmise põlvkonna programmi ettevalmistamisel riiklikul tasandil jääb vahendeid vabaks.

Ettepaneku eesmärk on programmi struktuuri veelgi lihtsustada ja ühtlustada. Kooskõlas vahehindamise soovistega ratsionaliseeritakse mõne meetme struktuuri, et neid sihipärasemaks muuta ja kattuvust vältida, näiteks eristades omavahel innovatsioonile suunatud partnerlused ja vastastikuseks õppeks, koostööks ja parimate tavade vahetamiseks mõeldud partnerlused. Lisaks tuuakse enamik õpirändemeetmeid (ka liikuvusmeetmeid) ühe põhimeetme alla, st et üldhariduskoolide õpilaste õpiränne tõstetakse 2. põhimeetme (organisatsioonide vaheline koostöö) alt ümber 1. põhimeetme (üksikisikute õpiränne) alla. Programmi meetmed on nüüd organiseeritud nõ põhimeetmete loogika järgi, sh spordivaldkonnas, see muudab sektoriülese dünaamika lihtsamaks.

Järgmise programmi kättesaadavus muudetakse lihtsamaks väikeste organisatsioonide jaoks, näiteks rohujuuretasandi organisatsioonid, uustulnukad ja muud inimesed, kelleni on keeruline jõuda. Potentsiaalsetel kandideerijaid võib heidutada taotlusmenetlus või ka halduskoormus, mis kaasneb liidu projektide haldamisega. Isegi kui taotlejad hindavad seda, et kasutatakse lihtsustatud kulude ja toetuste (ühikordsed maksed, ühikuhinnad, kindlamääralsed maksed) võimalust, on bürokraatia mõnele neist (eriti väiksematele organisatsioonidele, näiteks koolidele, täiskasvanuhariduse pakkujatele ja noorteorganisatsioonidele) suureks probleemiks. Käesolevas ettepanekus võetakse kasutusele meede (väikesemahulised partnerlused), mis on kavandatud just sellistele väiksematele tegijatele ja mille haldusalsed kriteeriumid ja nõuded on muude traditsiooniliste

¹⁹ [Viide].

koostööprojekte omadest madalamal tasemel, see on selleks, et vähendada osalemiseni jõudmise ees seisvaid takistusi madalama organisatsioonilise suutlikkusega organisatsioonidele ja uutele tulijatele. See meede toetab ka paindlikke vorme (üldjuhul riikidevahelisi tegevusi ja erandkorras tugeva Euroopa mõõtmega riiklikke tegevusi), mis võimaldab organisatsioonidel jõuda piiratud võimalustega inimesteni.

See, et programmi integreeritakse muid teiste valdkondade alla kuuluvaid spetsiaalseid liidu liikuvuskavasid, millel on tugev õppimisega seonduv mõõde, aitab muuta rakendamist ühtlasemaks, lihtsustada ja tõhustada seda veelgi. Samuti muudab see lihtsamaks toetusesaajate ja sidusrühmade juurdepääsu õpirände meetmetele, sellega liigutakse lähemale ideele luua üks selline juurdepääsukeskus, kust liidu õpirände- ja liikuvuskavades osalemise taotlemiseks kasutatakse programmi „Erasmus“.

Ning veel, nagu vahehindamises tõdeti, on vaja oluliselt lihtsustada seda, kuidas rakendatakse programmi rahvusvahelisi meetmeid. Praegu rahastatakse nende meetmete teatavaid osi neljast erinevast liidu väliskoostöö vahendist²⁰ ja Euroopa Arengufondist. Kõnealuseid meetmeid lihtsustatakse vähendades väliskoostöö rahastamisvahendite arvu ja ratsionaliseerides menetlusi, millega kavandatakse Erasmuse meetmete rakendamist nende vahendite raames.

- **Põhiõigused**

Käesolev ettepanek on täielikult kooskõlas liidu põhiõiguste hartaga. Käesolevas ettepanekus võetakse täielikult arvesse harta artiklit 14 (õigus haridusele), artiklit 15 (kutsevabadus ja õigus teha tööd), artiklit 21 (mittediskrimineerimine), artiklit 23 (naiste ja meeste võrdsuslikkus), artiklit 24 (lapse õigused), artiklit 26 (puuetega inimeste integreerimine ühiskonda), artiklit 31 (head ja õiglased töötingimused) ja artiklit 32 (keeld kasutada laste tööjõudu ja noorte töötajate kaitse).

4. MÕJU EELARVELE

Kooskõlas komisjoni ettepanekuga järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta aastateks 2021–2027 määratakse programmi rakendamise sama ajavahemiku rahastamispakatile 30 000 000 000 eurot.

Täpsem teave mõju kohta eelarvele ning vajalike inim- ja haldusressursside kohta on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud finantsselgituses.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Programmi toimimist jälgitakse pidevalt programmi haldamise, aruandluse ja aruandekohustuse, teavitamise, nähtavuse ja meetmete tulemuste levitamise seisukohast. Põhilised tulemusnäitajad sätestatakse käesoleva kavandatud määruse lisas, kuid komisjon kavatseb kehtestada ka uued pideva järelevalve meetmed, nagu mõjuhinna punkti 5 alapunktis 1 on selgitatud. Nende järelevalvemeetmete eesmärk on hinnata edusamme programmi väljundite ja tulemuste saavutamisel ning jälgida tulemusnäitajate seisut lühi-, kesk- ja pikaajalises perspektiivis eelnevalt kindlaks määratud eesmärkide ja sihttasemete puhul.

²⁰ Ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA); Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend (ENI); arengukoostöö rahastamisvahend (DCI); partnerluse rahastamisvahend koostööks kolmandate riikidega (PI).

Lisaks sellele mõõdetakse programmitsükli jooksul mõnel korral keerukamaid, ulatuslikumaid ja pikemaajalise mõjuga näitajaid, seda tehakse kas tulevase programmi ametliku vahe- või järelhindamise käigus või siis välisekspertide poolt sel otstarbel läbiviidavate sõltumatute uuringute või küsitlustega. Tuleks teha ka paar uuringut selleks, et mõõta programmi teatavate meetmete põhjuslikku mõju.

Võttes arvesse programmi „Erasmus+“ (2014–2020) vahehindamise aruandes esitatud tulemusi välditakse järelevalve ja hindamise korra puhul igasuguse ebavajaliku koormuse tekitamist programmi toetusesaajatele ja rakendusasutustele just korraldatavate küsitluste arvu ja sageduse, vastajate valimi koostamise, kogutavate andmete hulga, keerukuse tasemega jne seoses.

Liikmesriigid panustavad järelevalve ja hindamisprotsessi seeläbi, et esitavad programmi rakendamise riiklikud aruanded oma vastava territooriumi kohta.

Hindamised tehakse kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe²¹ punktidega 22 ja 23, milles kolm institutsiooni leppisid kokku, et olemasoleva poliitika ja õigusaktide hindamine peaks moodustama aluse võimalike edasiste meetmete mõju hindamiseks. Hindamistes hinnatakse programmi näitajate/eesmärkide alusel programmi mõju kohapeal ning üksikasjalikumas analüüsis seda, mis ulatuses saab programmi pidada asjakohaseks, tulemuslikuks ja tõhusaks, piisavalt ELi lisaväärtust loovaks ja ELi muu poliitikaga kooskõlas olevaks. Hindamised hõlmavad saadud kogemusi, mille alusel teha kindlaks puudujäägid/probleemid või võimalused meetmete või nende tulemuste parandamiseks ning nende kasutamise/mõju suurendamiseks.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kavandatava määruse *I peatükis (Üldsätted)* on sätestatud selle reguleerimisese, teatavad kavandatava määruse tähenduses määratletud mõisted ja programmi üld- ja erieesmärgid. Programmi eesmärk on toetada hariduse, koolituse, noorte ja spordi valdkonna kaudu inimeste haridus- ja kutsealast ning isiklikku arengut Euroopas ja ka kaugemal ning aidata seega edendada kestlikku majanduskasvu, töökohtade loomist ja sotsiaalset sidusust, samuti tugevdada Euroopa identiteeti. Programm on peamine vahend, millega toetatakse liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonna poliitika rakendamist.

Programmi erieesmärgid on määratletud programmi kolme poliitikavaldkonna (haridus ja koolitus, noored ja sport) kaupa.

Kõigi kolme poliitikavaldkonna struktuur on jagatud kolme põhimeetme kaupa: õpiränne (1. põhimeede), asutuste ja organisatsioonide vaheline koostöö (2. põhimeede) ning toetused poliitika väljatöötamiseks ja koostööks (3. põhimeede).

II–IV peatükini kirjeldatakse meetmeid, mida programmi raames igas poliitikavaldkonnas ja iga põhimeetme vahendusel toetatakse (st haridus- ja koolitusmeetmed II peatükis, noortemeetmed III peatükis ja spordimeetmed IV peatükis).

V peatükis (finantssätted) on sätestatud programmi „Erasmus“ eelarve ajavahemikuks 2021–2027 ja kavandatud liidupoolse rahastamise vormid. Summa, millest peamiselt juhendatakse on 30 000 000 000 eurot. Lisaks nähakse eelarves ette täiendava rahalise toetuse eraldamine välisvahendite alusel. Teatavate meetmete puhul on sätestatud miinimumsummad ja minimaalsed toetuse määrad, et seadusandja saaks suunata need vahendid programmi eri valdkondade rakendamisele.

²¹ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

VI peatükis (programmis osalemine) määratakse kindlaks, millised kolmandad riigid võivad programmiga liituda, ja tingimused, mille alusel nad saavad täielikult koos liikmesriikidega programmis osaleda. Need kolmandad riigid peavad täitma kõiki käesoleva määrusega liikmesriikidele seatud tingimusi, näiteks on neil kohustus luua riiklik korraldusasutus. Kolmandatest riikidest pärit organisatsioonid ja üksikisikud võivad siiski mõnes programmi raames toetatavas meetmes osaleda. Selles peatükis täpsustatakse ka mõned konkreetsed finantsmääruse alusel eelarve otsese ja kaudse täitmisega seoses kohaldatavad eeskirjad, eelkõige eeskirjad, mida üksused võivad kohaldada rahastamisvahendite ja finantsmääruse artikli [150 lõikes 3] osutatud hindamiskomisjoni kuuluvate ekspertide osalemise suhtes.

VII peatükis (programmitöö, järelevalve ja hindamine) on esitatud vajalikud sätted, millega antakse komisjonile volitus võtta vastu tööprogramme ja delegeeritud volitus vaadata läbi ja/või täiendada tulemusnäitajad Samuti sätestatakse selles peatükis programmi tulemuslikkuse järelevalve, aruandluse ja hindamisega seonduvad nõuded.

VIII peatükis (teave, kommunikatsioon ja tulemuste levitamine) on määratletud kõigi teabe levitamise, reklaami ja järelemeetmetega seotud osapoolte suhtes kehtivad nõuded programmi raames toetatavate meetmete .

IX peatükis (haldus- ja auditisüsteem) nähakse ette programmi rakendusasutuste loomine ja toimimine. Programmi haldamise kavandatud rakendusmehhanism on kombinatsioon eelarve kaudsest ja otsesest täitmisest. Programmi kombineeritud haldamisel tuginetakse kehtiva programmi olemasolevatele struktuuridele. Riiklikud korraldusasutused vastutavad suurema osa programmi rahastamisvahendite haldamise eest.

X peatükis (kontrollisüsteem) sätestatakse vajalik järelevalvesüsteem, mille eesmärk on tagada, et käesoleva määruse kohaselt rahastatavate meetmete rakendamisel võetaks nõuetekohaselt arvesse liidu finantshuve.

XI peatükis (täiendavus liidu muude meetmete, programmide ja rahastamisvahenditega) sätestatakse, et programmi rakendatakse nii, et sellega on tagatud programmi üldine kooskõla ja täiendavus muu liidu poliitikaga, muude vahendite ning rahastamisvahendite suurendamise põhimõtetega. On sätestatud konkreetsed eeskirjad programmi ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vastastikuse täiendavuse võimaldamiseks.

XII peatükis (ülemineku- ja lõppsätted) on esitatud vajalikud sätted, millega antakse komisjonile delegeeritud volitused ja tagatakse programmide sujuv üleminek. Mis puudutab määruse (EL) nr 182/2011 kohaselt nõutud komiteed, kes abistab komisjoni rakendusaktide vastuvõtmisel, siis nimetatakse selleks määruse (EL) nr 1288/2013 (millega kehtestatakse Erasmus+ programm) artikli 36 kohaselt loodud komitee. Lõppsätetega nähakse ette kuupäev, millal jõustub kavandatud määrus, mis on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides alates 1. jaanuarist 2021.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm „Erasmus“ ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1288/2013

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 165 lõiget 4 ja artikli 166 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²²,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²³,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Tehnoloogilise revolutsiooni ja üleilmastumisega kaasnevate kiirete ja põhjapanevate muutuste kontekstis on üliolulised haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonnas tehtavad investeeringud õpirände ning koostöö- ja innovatsioonipoliitika arendamisse, mis aitavad luua kaasavaid, sidusaid ja vastupanuvõimelisi ühiskondi, kindlustada liidu konkurentsivõimet ning samal ajal tugevdada Euroopa identiteeti ja soodustada liidu demokraatlikku arengut.
- (2) Komisjon esitas oma 14. novembri 2017. aasta teatises „Euroopa identiteedi tugevdamine hariduse ja kultuuri kaudu“ visiooni, kuidas luua 2025. aastaks Euroopa haridusruum, kus riigipiirid ei sea õppimisele piiranguid. See tähendab liitu, kus õppimine teises liikmesriigis mis tahes kujul või mis tahes keskkonnas oleks muutunud tavapäraseks ja kus veel kahe keele valdamine lisaks oma emakeelele on saanud normiks; liitu, mille elanike identiteedi oluline osa on olla eurooplane, kes tajub Euroopa kultuuripärandit ja selle mitmekesisust. Sellega seoses rõhutas komisjon, et juba läbiproovitud programmi „Erasmus+“ tuleb tugevdada, mõeldes programmi kaasatud õppijate kõigile kategooriatele ning jõudes ka piiratud võimalustega õppijateni.
- (3) Hariduse, koolituse ja noorte olulist rolli liidu tuleviku seisukohast on kajastatud ka komisjoni 14. veebruari 2018. aasta teatises „Uus tänapäevane mitmeaastane finantsraamistik Euroopa Liidu jaoks, mis võimaldab tõhusalt saavutada tema prioriteete ka pärast 2020. aastat“²⁴. Selles teatises on rõhutatud vajadust täita Göteborgis toimunud sotsiaalvaldkonna tippkohtumisel liikmesriikide poolt võetud

²² ELT C , , lk .

²³ ELT C , , lk .

²⁴ COM(2018) 98 final.

kohustused, sh rakendada täies ulatuses Euroopa sotsiaalõiguste sammas²⁵ ning selles sätestatud esimene põhimõte hariduse, koolituse ja elukestva õppe kohta. Teatistes on rõhutatud ka vajadust panustada liikuvus- ja vahetusprogrammidesse ning luua selle jaoks märgatavalt tugevdatud, kaasavam ja laiendatud programm, nagu soovitas Euroopa Ülemkogu oma 14. detsembri 2017. aasta järeldustes.

- (4) Euroopa sotsiaalõiguste sambas, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon 17. novembril 2017 üksmeelselt välja kuulutasid ja allkirjastasid, on esimese põhimõttena kirjas, et igaühel on õigus kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja elukestvale õppele, et säilitada ja omandada oskusi, mis võimaldavad täiel määral ühiskonnaelus osaleda ja tööturul edukalt liikuda.
- (5) 16. septembril 2016. aastal Bratislavas toimunud kohtumisel rõhutasid 27 liikmesriigi juhid oma otsustavat tahet pakkuda noortele paremaid võimalusi. 25. märtsil 2017. aastal allkirjastatud Rooma deklaratsioonis väljendasid 27 liikmesriigi juhid, Euroopa Nõukogu, Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon oma kindlat tahet püüelda sellise liidu suunas, kus noored saavad parima hariduse ja koolituse ning võivad õppida ja leida tööd kõikjal liidus; sellise liidu suunas, kus hoitakse alal meie kultuuripärandit ja edendatakse kultuurilist mitmekesisust.
- (6) Programmi „Erasmus+“ (2014–2020) vahehindamise aruandes leidis kinnitust, et ühe ühtse programmi loomine haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonna jaoks muutis selle haldamise oluliselt lihtsamaks ja ratsionaalsemaks ning tekitas sünergiat, samas tuleb aga teha veel parandusi, et aastateks 2014–2020 loodud programmi edu oleks tagatud ka edaspidi. Vahehindamise käigus ja tulevase programmi kavandamise huvides peetud aruteludel nõudsid liikmesriigid ja sidusrühmad tungivalt, et programmi kohaldamisala, struktuuri ja rakendusmehhanismide osas säiliks järjepidevus, samas soovitati mitmeid parandusi, näiteks soovitati muuta programm kaasavamaks. Liikmesriigid ja sidusrühmad väljendasid täit toetust ka programmi seotusele elukestva õppe paradigmsga. Oma 2. veebruari 2017. aasta resolutsioonis programmi „Erasmus+“ rakendamise kohta avaldas Euroopa Parlament heameelt programmi integreeritud struktuuri üle ning kutsus komisjoni üles kasutama täielikult ära programmi elukestva õppe mõõdet, edendades ja soodustades tulevase programmi raames sektoriteülest koostööd. Samuti rõhutasid liikmesriigid ja sidusrühmad vajadust säilitada jätkuprogrammis tugev rahvusvaheline mõõde ning laiendada seda hariduse ja koolituse teistele sektoritele.
- (7) Väärtuste ja liikuvuse valdkonnale eraldatavate liidu vahendite teemal toimunud avalikus konsultatsioonis kinnitati neid põhijäreldusi ja rõhutati, et tulevane programm peaks olema kaasavam ning et selles tuleks haridus- ja koolitussüsteemide ajakohastamise prioriteetidele jätkuvalt tähelepanu pöörata, samas tuleks tugevdada neid prioriteete, mis on suunatud Euroopa identiteedi, kodanikuaktiivsuse ja demokraatlikus elus osalemise edendamisele.
- (8) Komisjoni 2. mail 2018 vastuvõetud teatistes „Tänapäevane eelarve liidu jaoks, mis hoiab, kaitseb ja avardab võimalusi: mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027“²⁶ soovitas komisjon järgmises finantsraamistikus noortele suuremat tähelepanu pöörata, nimelt soovitati üle kahe korra suurendada liidu ühe ilmekaima eduloo – programmi „Erasmus+“ (2014–2020) vahendeid. Uue programmi keskmes peaks olema kaasamine ning selle raames tuleks enam jõuda noorteni, kellel on vähem

²⁵ ELT C 428, 13.12.2017, lk 10.

²⁶ COM(2018) 321 final.

võimalusi. See peaks võimaldama rohkematel noortel teise riiki õppima või töötama minna.

- (9) Eelnevale tuginedes tuleb luua Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1288/2013²⁷ aastateks 2014–2020 loodud haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogrammi „Erasmus+“ jätkuprogramm (edaspidi „programm“ või „Erasmus“). Aastateks 2014–2020 loodud programmi integreeritus, mis väljendub selles, et kaetud on formaal-, mitteformaal- ja informaalõpe ning kõik eluetapid, peaks säilima, et edendada paindlikke õppimisvõimalusi, mille raames võib igaüks arendada pädevusi, mis on vajalikud 21. sajandi väljakutsetele vastamiseks.
- (10) Programmis tuleks ette näha vahendid, millega veelgi rohkem kaasa aidata liidu poliitiliste eesmärkide ja prioriteetide rakendamisele hariduse, koolituse, noorte ja spordi valdkonnas. Et inimeste elu jooksul haridusmaastikul ja tööturul vajalikke üleminekuid saaks paremini suunata, tuleb keskele kohale paigutada elukestva õppe ühtne lähenemisviis. Seda lähenemisviisi edasi arendades peaks jätkuprogramm säilitama tiheda seotuse liidus haridus-, koolitus- ja noortepoliitikas tehtava koostöö üldise strateegilise raamistikuga, sh üldhariduse, kõrghariduse, kutsehariduse ja -õppe ning täiskasvanuhariduse tegevuskavadega, samas tuleb tugevdada sünergiat teiste asjakohaste liidu programmide ja poliitikavaldkondadega ning luua uusi sünergiaid.
- (11) „Erasmus“ on Euroopa haridusruumi loomise kõige olulisem komponent. Programmis tuleks ette näha vahendid, millega toetada hariduse ja koolituse valdkonnas tehtava koostöö strateegilise raamistiku ning Euroopa oskuste tegevuskava²⁸ jätkumeetmete rakendamist ning aitama ühiselt täita kohustusi, mis on võetud seoses oskuste ja pädevustega strateegilise tähtsusega töökohtade, majanduskasvu ja konkurentsivõime kestlikkuse seisukohast. Programm peaks aitama liikmesriikidel saavutada eesmärged, mis seati Pariisi deklaratsioonis kodanikuaktiivsuse ning vabaduse, sallivuse ja mittediskrimineerimise ühiste väärtuste edendamiseks hariduse kaudu²⁹.
- (12) „Erasmus“ peaks olema kooskõlas Euroopa Liidu uue noortestrategiaga,³⁰ Euroopa noortevaldkonna koostööraamistikuga aastateks 2019–2027 ning tuginema komisjoni 22. mai 2018. aasta teatisele, milles käsitletakse noorte kaasamiseks, omavaheliste sidemete ja paremate võimaluste loomiseks sobivaid meetmeid (ELi uus noortestrategia)³¹.
- (13) Programmis tuleks arvesse võtta liidu spordivaldkonna tegevuskava, so aastateks [...] kavandatud liidu tasandi koostööraamistikku spordi valdkonnas³². Tuleb tagada liidu tegevuskava ja „Erasmuse“ raames toetust saavate meetmete vaheline sidusus ja vastastikune täiendavus. Eelkõige on vaja keskenduda rohujuure tasandi spordile ning arvesse võtta spordi olulist rolli kehalise aktiivsuse ja tervislike eluviiside edendamisel ning sotsiaalse kaasatuse ja võrdsete võimaluste suurendamisel. Programmiga peaks olema võimalik edendada spordi vahendusel Euroopa ühiseid väärtusi, head valitsemistava ja integreeritust spordis, samuti spordiharidust, spordis vajalikke oskusi ja spordi kaudu omandatavat haridust ja oskusi.

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1288/2013, millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 50).

²⁸ COM(2016) 381 final.

²⁹ [Viide]

³⁰ [Viide : *nõukogu võtab strateegia vastu 2018. aasta lõpus*]

³¹ COM(2018) 269 final.

³² [Viide]

- (14) Programmiga tuleks kaasa aidata liidu innovatsioonivõimekuse suurendamisele, täpsemalt tuleks sel eesmärgil toetada liikuvus- ja koostöömeetmeid, mis edendavad pädevuste arendamist tulevikule suunatud ainevaldkondades ja erialadel (näiteks loodusteadus, tehnoloogia, inseneriteadus ja matemaatika, kliimamuutus, keskkond, puhas energia, tehisintellekt, robotika, andmeanalüüs ning kunst ja disain), et aidata inimestel omandada tulevikus vajaminevaid teadmisi, oskusi ja pädevusi.
- (15) Sünergia programmiga „Euroopa horisont“ peaks tagama, et programmide „Erasmus“ ja „Euroopa horisont“³³ vahendeid kasutatakse üheskoos selliste meetmete toetuseks, mis on suunatud Euroopa kõrgharidusasutuste tugevdamisele ja moderniseerimisele. Programmiga „Euroopa horisont“ täiendatakse vajaduse korral „Erasmuse“ vahenditest pakutavat toetust Euroopa ülikoolide algatusele, seda eelkõige teadusuuringute valdkonnas, mis on osa ühistest, integreeritud, pikaajalistest ja kestlikest uutest strateegiatest hariduse, teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas. Sünergia programmiga „Euroopa horisont“ aitab edendada kõrgkoolides pakutava hariduse ja seal tehtava teadustöö integreerimist.
- (16) „Erasmus“ peaks olema kaasavam ning sel eesmärgil tuleks parandada programmi meetmete kättesaadavust neile, kellel on vähem võimalusi, sh tuleks luua õpirände jaoks paindlikumaid vorme, samuti tuleks edendada väikeorganisatsioonide osalemist, eelkõige uustulnukate ja selliste kogukondlike rohujuure-tasandi organisatsioonide osalemist, kes tegelevad otseselt ebasoodsas olukorras olevate igas vanuses õppijatega. Et jõuda rohkemate osalejateni, eelkõige piiratud võimalustega osalejateni ja nendeni, kellele füüsiline asumine oma asukohariigist erinevasse riiki võiks kujuneda takistuseks, tuleks edendada õpirände virtuaalseid vorme, näiteks virtuaalkoostööd ning veebipõhise ja tavapärase õpirände kombineerimist.
- (17) Oma teatises „Euroopa identiteedi tugevdamine hariduse ja kultuuri kaudu“ rõhutas komisjon hariduse, kultuuri ja spordi kesket rolli noorima põlvkonna kodanikuaktiivsuse edendamisel ja ühiste väärtuste kasvatamisel. Euroopa identiteedi tugevdamine ja üksikisikute demokraatias osalemise edendamine on Euroopa tuleviku ja meie demokraatlike ühiskondade seisukohast esmatähtis. Kui noored lähevad välismaale kõrgkooli, õppima, praktikale või tööle või osalevad seal mõnel noorte- või spordiüritusel, on sellest kasu Euroopa identiteedi tugevdamisel kogu selle mitmekesisuses, see aitab suurendada kultuurikogukonda kuuluvuse tunnet ning edendada sellega seonduvat kodanikuaktiivsust igas vanuses inimeste seas. Liikuvusmeetmetes osalejad peaksid kaasa lööma oma kodukoha ja ka vastuvõtva riigi kohalike kogukondade tegevuses ning jagama oma kogemusi. Tuleks toetada tegevusi, mis on seotud loovuse kõigi aspektide arendamisega hariduses, koolituses ja noorsootöös ning mis aitavad kaasa võtmepädevuste omandamisele.
- (18) Tuleks hoogustada „Erasmuse“ rahvusvahelise mõõtme arendamist ning luua rohkem õpirände, koostöö ja poliitilise dialoogi võimalusi koostöös selliste kolmandate riikidega, kes ei ole programmiga liitunud. Tuginedes kõrghariduse omandamiseks loodud rahvusvaheliste võimaluste ja noortele mõeldud tegevuse edukusele varasemates haridus-, koolitus- ja noorteprogrammides, tuleks rahvusvahelise õpirände meetmeid laiendada ka teistesse sektoritesse, näiteks kutseharidusele ja -õppele.
- (19) 2014.–2020. aasta programmi põhistruktuur, mis on jaotatud kolmeks – haridus ja koolitus, noored ja sport – on osutunud edukaks ning seda tuleks kasutada ka edaspidi.

33

COM(2018) [].

„Erasmuse“ jätkuprogrammis tuleks programmi raames toetatavaid meetmeid ühtlustada ja ratsionaliseerida.

- (20) Selles tuleks õpirände praegused võimalused veelgi paremaks muuta, eriti neis sektorites, kus jätkuprogrammist saadav kasu võiks olla suurim osalejate ringi laiendamise ja kõigi huviliste nõudlusele vastamise seisukohast. Selleks tuleks pakkuda üliõpilastele ning koolide ja kutsekoolide õpilastele rohkem õpirändemeetmeid ja muuta need meetmed lihtsamini kättesaadavaks. Koostööpartnerlused peaksid hõlmama ka madala kvalifikatsiooniga täiskasvanud õppijatele pakutavaid õpirändevõimalusi. Samuti tuleks laiendada noortele mõeldud õpirändevõimalusi mitteformaalses õppes osalemiseks, et kaasata rohkem noori. Hariduse, koolituse, noorte ja spordiga tegeleva personali liikuvust tuleks edendada just finantsvõimenduse seisukohast. Kooskõlas tõelise Euroopa kõrgharidusruumi visiooniga peaks jätkuprogramm soodustama õpirännet, liikuvust ja vahetusi ning soodustama digivahendite kasutuselevõtu kaudu (näiteks Euroopa üliõpilaspileti kasutuselevõtu kaudu) üliõpilaste osalemist haridus- ja kultuurimeetmetes. See algatus võib olla oluliseks sammuks, mis muudab liikuvuse kõigi jaoks tegelikkuseks esmalt seeläbi, et nii saavad kõrgharidusasutused saata ja vastu võtta rohkem vahetusõpilasi, parandades seejuures üliõpilaste õpirände kvaliteeti ja muutes üliõpilaste jaoks mitmesuguste teenuste kasutamise (nt juurdepääs raamatukogudele, transpordile, majutusele) lihtsamaks juba enne, kui nad välisriigis asuvasse õppeasutusse saabuavad.
- (21) Programmiga tuleks julgustada noori võtma osa Euroopa demokraatlikust elust, sh toetada noortele suunatud osalemisprojekte, mille vahendusel õpitakse kodanikuühiskonnas osalemist, aidatakse teadvustada Euroopa ühiseid väärtusi, sh kodanike põhiõigusi, viia noored kokku otsusetegijatega kohalikul, riiklikul ja liidu tasandil ning aidata kaasa Euroopa integratsiooniprotsessi tugevdamisele.
- (22) Programmiga tuleks pakkuda noortele rohkem võimalusi välismaal õppimise käigus omandatud kogemuste kaudu Euroopat paremini tundma õppida. 18-aastased, eriti piiratud võimalustega noored, peaksid saama võimaluse kogeda esimest korda ja lühiajaliselt ning üksi või rühmana reisimist Euroopas mõne sellise informaaalse haridusmeetme raames, mille eesmärk on edendada noortes Euroopa Liitu kuuluvuse tunnet ja õppida tundma liidu kultuurilist mitmekesisust. Programmi raames tuleks kindlaks määrata asutused, kes vastutavad meetmete laiematele ringkondadele tutvustamise, osalejate valimise ja reisikogemuste hariduslikku mõõdet tugevdavate meetmete toetamise eest.
- (23) Programmiga tuleks tõhustada keelte õppimist, eelkõige tuleks soodustada veebipõhiste vahendite kasutamist, sest e-õpe lisab keeleõppele eeliseid just kättesaadavuse ja paindlikkuse osas.
- (24) Programmiga tuleks toetada meetmeid, mis suurendavad hariduse, koolituse, noorte ja spordiga tegelevate asutuste ja organisatsioonide vahelist koostööd, olles teadlik nende põhjapanevast rollist inimestele selliste teadmiste, oskuste ja pädevuste jagamisel, mida on vaja muutuv maailmas ja ka selleks, et innovatsiooni, loovuse ja ettevõtluse potentsiaali võimalikult hästi ära kasutada, seda eriti digimajanduses.
- (25) Euroopa Ülemkogu kutsus oma 14. detsembri 2017. aasta järeldustes liikmesriike, nõukogu ja komisjoni üles edasi liikuma algatustega, mis aitavad viia hariduse ja koolituse alase koostöö Euroopas uuele tasandile, sh aitama kaasa sellele, et 2024. aastaks loodaks Euroopa ülikoolid, mis moodustavad kõikjal liidus asuvate ülikoolide põhjal loodud võrgustiku. „Erasmuse“ programm peaks toetama Euroopa ülikoole.

- (26) 2010. aastal vastuvõetud Brügge kommünikees soovitati aruka ja jätkusuutliku majanduskasvu nimel toetada kutsealase tipptaseme saavutamist. Komisjoni 2017. aasta teatises „Innovatsiooni edendamine Euroopa piirkondades: vastupanuvõimelise, kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu strateegiad“ rõhutatakse kutsehariduse ja -õppe ning innovatsioonisüsteemide sidumise tähtsust osana aruka spetsialiseerumise strateegiast piirkondlikul tasandil. Programmiga tuleks luua vahendid, mis aitavad esitatud üleskutsetele vastata ja luua erialase tipptaseme keskuste riikidevahelisi platvorme, mis on tihedalt lõimunud majanduskasvu, innovatsiooni ja konkurentsivõimet edendavate kohalike ja piirkondlike strateegiatega. Sellised tippkeskused peaksid tegutsema kutseoskuste kvaliteedi tagajatena sektorile tüüpiliste probleemide korral, samuti peaksid nad toetama liidu üldiste struktuuriliste muutuste ja sotsiaalmajanduslike põhimõtete elluviimist.
- (27) Et virtuaalkoostöö meetmete kasutamist hoogustada, tuleks programmiga toetada veebiplatvormide, näiteks eTwinningu, School Education Gateway, Euroopa täiskasvanuõppe elektroonilise platvormi, Euroopa Noorteportaali ja kõrghariduse veebiplatvormi süsteemsemat kasutamist.
- (28) Programm peaks soodustama oskuste ja kvalifikatsioonide läbipaistvamaks muutmist ja tunnustamist, samuti ainepunktide või õpiväljundite ülekandmist, edendama kvaliteedi tagamist ning toetama mitteformaalse ja informaalset õppimist valideerimist, oskuste juhtimist ja nõustamist. Sellega seoses peaks programm pakkuma tuge ka sellisele riiklike ja liidu tasandi kontaktpunktide ja võrgustike tegevusele, mille vahendusel hõlbustatakse üleeuroopalisi vahetusi ja arendatakse paindlikke õpivõimalusi hariduse, koolituse ja noortemeetmete eri valdkondades ning formaalse ja mitteformaalse õppe vahendusel.
- (29) Jätkuprogrammis tuleks ära kasutada varasemas programmis „Erasmus+“ osalejate potentsiaali ja toetada just Alumni võrgustike, Erasmus+ saadikute ja EuroPeeri meetmeid, samuti tuleks soodustada varasemate osalejate tegutsemist jätkuprogrammi mõju mitmekordistajatena.
- (30) Et tagada koostöö teiste liidu vahenditega ja toetada liidu muu poliitika rakendamist, tuleks õpirände- ja liikuvusvõimalusi pakkuda eri tegevusvaldkondade esindajatele, näiteks avalikus sektoris töötavatele inimestele ning põllumajanduse ja ettevõtlusega tegelejatele, pakkuda neile välismaal õppimise võimalusi, mis võimaldavad neil igas eluetapis nii erialaselt kui ka isiklikus plaanis areneda, eelkõige aga arendada teadlikkust Euroopa identiteedist ja mõistmist Euroopa kultuurilisest mitmekesisusest. Programmis tuleks luua liidus kasutusel olevate riikidevaheliste õpisuunitlusega liikuvuskavade jaoks üks sissepääs (taotluste esitamise koht), see lihtsustaks nende kavade pakkumist toetusesaajatele ja neile, kes tegevusest osa võtavad. Lihtsustada tuleks „Erasmuse“ projektide arvu suurendamist; kehtestada tuleks erimeetmed, et aidata „Erasmuse“ projektide arendajatel toetust taotleda või arendada sünergiat Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetuse kaudu ning rände-, julgeoleku-, õigus- ja kodakondsus-, tervise- ja kultuuriprogrammide kaudu.
- (31) On väga oluline hoogustada Euroopa integratsiooni teema õpetamist, õppimist ja uurimistööd, samuti edendada integratsiooniteemalisi arutelusid Jean Monnet' meetmete toetuse kaasabil kõrghariduse valdkonnas, aga ka hariduse ja koolituse muudes valdkondades. Euroopa identiteeti ja Euroopale pühendumist arendava tunde kasvatamine on eriti oluline ajal, mil liidu aluseks olevad ühised väärtused, mis on Euroopa identiteedi osaks, on proovile pandud ja kus kodanikud ei soovi väga ühiskonnaelust osa võtta. Programmiga tuleks jätkata Euroopa integratsiooniteemaliste uuringute kvaliteedi tõstmist.

- (32) Kajastades kliimamuutusega toimetuleku olulisust kooskõlas liidu kohustustega Pariisi kliimaleppe rakendamise osas ning selleks et saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärged, aidatakse programmiga kliimateetmeid liidu poliitikasse integreerida ja panustada üldesmärgi saavutamisele, st sellele, et liidu eelarvekulutustest eraldataks 25 % kliimateetmeteks saavutamise toetamiseks. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks „Erasmuse“ ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning neid hinnatakse uuesti programmi hindamis- ja läbivaatamismenetluste käigus.
- (33) Käesoleva määrusega kehtestatakse programmi „Erasmus“ rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamine juhis [reference to be updated as appropriate Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 2. detsembril 2013. aastal eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe³⁴ punkti 17] tähenduses.
- (34) Hariduse ja koolituse valdkonna riiklike ametiasutuste poolt hallatavate meetmete jaoks eraldatud põhieelarve raames tuleks kindlaks määrata sektoriaalsete (kõrgharidus, üldharidus, kutseharidus ja -õpe ning täiskasvanuharidus) miinimumeraldiste jaotumine, tagamaks, et iga sektori puhul jõuab piisaval hulgal assigneeringuid just kavandatud väljundite ja tulemusteni.
- (35) Käesoleva programmi suhtes kohaldatakse määrust (EL, Euratom) nr [uus finantsmäärus] (edaspidi „finantsmäärus“)³⁵. Selles määruses sätestatakse liidu eelarve täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad toetuste, auhindade, hangete ja kaudse rahastamise kohta.
- (36) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja eelarve täitmise viiside valikul tuleks lähtuda nende võimest saavutada meetmete erieesmärged ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. See peaks hõlmama kindlasummaliste maksete, kindlamääraliste maksete ja ühikuhindade kasutamise kaalumist ning finantsmääruse artikli [125(lõike 1)] kohaste kuludega mitteseotud rahastamisvahendite kasutamist.
- (37) Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvad kolmandad riigid võivad programmis „Erasmus“ osaleda koostöö raames, mis loodi Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga, milles on sätestatud liidu programmide rakendamine kõnealuse lepingu kohaselt tehtava otsusega. Kolmandad riigid võivad osaleda ka muude õiguslike vahendite alusel. Käesoleva määrusega tuleks anda vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ja Euroopa Kontrollikoja õigused ja juurdepääs, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks. Kolmandate riikide täieõiguslik osalemine programmis „Erasmus“ peaks olema võimalik tingimustel, mis on sätestatud konkreetsetes lepingutes, milles käsitletakse asjaomase kolmanda riigi programmis osalemist. Täisosaluse korral lisandub riigile kohustus luua riiklik korraldusasutus ja hallata teatavaid programmi kuuluvaid meetmeid detsentraliseeritult. Isikud ja üksused kolmandatest riikidest, kes ei ole programmiga liitunud, peaksid saama tööprogrammis sätestatu kohaselt osaleda mõnes programmi kuulavas meetmes ning ka komisjoni poolt väljakuulutatud projektikonkurssidel. Programmi rakendamisel tuleks arvesse võtta erikorda nende isikute ja üksuste puhul, kes on pärit Euroopa miniriikidest.

³⁴ ELT L [...], [...], lk [...].

³⁵ ELT L [...], [...], lk [...].

- (38) Kooskõlas komisjoni teatisega „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“³⁶ tuleks programmis arvesse võtta kõnealuste piirkondade erilist olukorda. Võetakse meetmeid, millega suurendada äärepoolseimate piirkondade osalemist kõigis programmi meetmetes. Tuleks edendada neist piirkondadest ja kolmandatest riikidest, eelkõige asjaomastest naaberriikidest pärit inimeste ja organisatsioonide vahelisi õpirändega seonduvaid vahetus- ja koostööprojekte. Need meetmed on korrapärase järelevalve all ja neid hinnatakse pidevalt.
- (39) Vastavalt [*reference to be updated as appropriate according to a new Decision on OCTsnõukogu otsuse 2013/755/EL*³⁷ artiklile 94] on ülemeremaadel või -territooriumidel asuvad isikud ja üksused rahastamiskõlblikud, kui programmi eeskirjadest ja eesmärkidest ning võimalikest kokkulepetest liikmesriigiga, millega vastav ülemeremaa või -territoorium on seotud, ei tulene teisiti. Programmi rakendamisel tuleks arvesse võtta ülemeremaade või -territooriumide kaugusest tingitud kitsendusi ning nende osalemist programmis tuleks korrapäraselt hinnata.
- (40) Kooskõlas finantsmäärusega peaks komisjon võtma vastu tööprogrammid ning teavitama neist Euroopa Parlamenti ja nõukogu. Tööprogrammides tuleks sätestada meetmed, mis on vajalikud nende rakendamiseks kooskõlas programmi üld- ja erieesmärkidega, toetuste valiku- ja määramiskriteeriumid ning kõik muud vajalikud aspektid. Tööprogrammid ja kõik nende muudatused tuleks vastu võtta rakendusaktidega vastavalt kontrollimenetlusele.
- (41) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe³⁸ punktidele 22 ja 23 tuleb käesolevat programmi hinnata teabe alusel, mis on kogutud konkreetse järelevalvekorra alusel, vältides samal ajal ülereguleerimist ja halduskoormust, eelkõige liikmesriikides. Järelevalvekorras peaksid olema kindlaks määratud konkreetsed, mõõdetavad ja realistlikud näitajad, mida saab eri aegadel mõõta ja mis on aluseks programmi mõju hindamisele kohapeal.
- (42) Programmi toetatavate meetmetega kaasnevate võimaluste ja tulemuste asjakohane sihtrühmadeni viimine, reklaamimine ja levitamine tuleks tagada nii Euroopa, riiklikul kui ka kohalikul tasandil. Sihtrühmadeni viimisel ning reklaami- ja levitamistegevuses tuleks tugineda kõigile programmi rakendusasutustele, kaasates vajaduse korral teised peamised sidusrühmad.
- (43) Selleks et tagada laiemas ulatuses tõhusam teavitamine ja komisjoni algatusel toimuvate teavitamistegevuste tugevam koostöö, tuleks käesoleva määruse alusel teavitustegevustele eraldatud eelarvest rahastada ka liidu poliitiliste prioriteetide üldist tutvustamist, tingimusel et need on seotud käesoleva määruse üldeesmärgiga.
- (44) Käesoleva määruse tõhusa ja tulemusliku rakendamise tagamiseks tuleks programmis maksimaalselt ära kasutada juba olemasolevaid rakendusmehhanisme. Programmi rakendamine tuleks seega usaldada komisjonile ja riiklikele korraldusasutustele. Kui see on teostatav ning selleks, et saavutada rakendamisel maksimaalne tõhusus, peaksid riiklikud korraldusasutused olema samad asutused, mis määrati eelmise programmi haldusasutusteks. Eelneval vastavushindamisel tuleks piirduda nõuetega, mis on uued

³⁶ COM(2017) 623 final.

³⁷ Nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsus 2013/755/EL ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta Euroopa Liiduga (Ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsus) (ELT L 344, 19.12.2013, lk 1).

³⁸ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

ja programmisspetsiifilised, v. a juhul kui esineb suuri puudusi või kui asjaomane riiklik korraldusasutus ei ole täitnud oma ülesandeid.

- (45) Selleks et tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja õiguskindlus igas osalevas riigis, peaks iga riiklik ametiasutus määrama sõltumatu auditeerimisasutuse. Kui see on teostatav ning selleks, et saavutada rakendamisel maksimaalne tõhusus, peaks sõltumatu auditeerimisasutus olema sama asutus, mis oli eelmises programmis samade meetmete jaoks määratud asutus.
- (46) Liikmesriigid peaksid võtma kõik asjakohased meetmed, et kõrvaldada programmi nõuetekohase toimimise õiguslikud ja halduslikud takistused. See tähendab võimaluse korral ning ilma et see piiraks kolmandate riikide kodanike liitu sisenemist ja seal elamist käsitlevate liidu õigusaktide kohaldamist, et lahendatakse probleemid, mille tõttu on raskendatud viisade ja elamislubade saamine. Liikmesriikidel soovitatakse kehtestada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/801³⁹ riiki lubamise kiirmenetlusi.
- (47) Tulemusaruannete süsteem peaks tagama, et programmi rakendamise ja hindamise järelevalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt ning piisaval detailsuse astmel. Need andmed tuleks edastada komisjonile kooskõlas asjakohaste andmekaitse-eeskirjadega.
- (48) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁴⁰.
- (49) Selleks et lihtsustada toetusesaajatele esitatavaid nõudeid, tuleks nii palju kui võimalik kasutada lihtsustatud toetusvorme, nt ühekordseid makseid, ühikuhindu ja kindlamääralist rahastamist. Komisjoni kindlaksmääratud Erasmuse programmi liikuvusmeetmete toetamiseks antava lihtsustatud toetuse puhul tuleks arvesse võtta vastuvõtva riigi elukallidust ja elamiskulusid. Komisjon ja meetmes osalevate saatvate riikide korraldusasutused peaksid saama lihtsustatud toetusi kohandada vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele ja eelkõige selleks, et tagada juurdepääs piiratud võimalustega inimestele. Liikmesriikidele tuleks esitada ka soovitus vabastada need toetused riigisisese õiguse kohaselt kõigist maksudest ja sotsiaalmaksust. Sama maksuvabastust tuleks kohaldada avalik-õiguslikele või erasektori asutustele, kes sellist finantstoetust asjaomastele isikutele annavad.
- (50) Vastavalt finantsmäärusele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013,⁴¹ nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁴² ja nõukogu määrusele (EL) 2017/1939⁴³ tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/801 kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetuseprogrammides või haridusprojektides osalemise ja au pair'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.5.2016, lk 21).

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamise volituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdusi (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁴² Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁴³ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) korraldada uurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013 ning määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida pettusi ja muid ebaseaduslikke toiminguid, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitada liidule nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371⁴⁴. Finantsmääruse kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, Euroopa Pettustevastasele Ametile, Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused.

- (51) Oluline on kindlustada, et kõik programmi raames elluviidavad meetmed oleksid vastastikku täiendavad liikmesriikide võetavate meetmete ja muude liidu meetmetega, iseäranis hariduse, kultuuri ja meedia, noorte ja solidaarsuse, tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse, teadusuuringute ja innovatsiooni, tööstuse ja ettevõtluse, põllumajanduse ja maaelu arengu (eelkõige noortele põllumajandusettevõtjatele suunatud meetmed), ühtekuuluvus-ja regionaalpoliitika ning rahvusvahelise koostöö ja arengu valdkonnas võetavate meetmetega.
- (52) Kuigi õigusraamistik võimaldas liikmesriikidel ja piirkondadel programmi „Erasmus+“ ja muude liidu vahendite (nt Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, millega toetatakse samuti haridus-, koolitus- ja noorsootöösüsteemide kvalitatiivset arengut liidus) vahelist sünergiat luua juba eelmise programmi tööperioodi ajal, kasutati seda võimalust siiani väga vähe ning seetõttu oli projektide süsteemne ja poliitikale avaldunud mõju väike. Kõiki neid erinevaid vahendeid haldavate riigiasutuste vahel peaks riigi tasandil toimuma tõhus teabevahetus ning nad peaksid tegema koostööd, et vahendite mõju oleks võimalikult suur. Programmi raames peaks olema võimalik nende vahenditega aktiivselt koostööd teha.
- (53) Selleks et programmi tulemusnäitajad üle vaadata või täiendavaid näitajaid lisada, tuleks komisjonile anda volitus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikliga 290 vastu õigusakte käesoleva määruse lisa kohandamiseks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu saama kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel peaks olema pidevalt võimalik osaleda komisjoni eksperdirühmade koosolekutel, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (54) On asjakohane tagada ka varasema programmi nõuetekohane lõpetamine, iseäranis mitmeaastaste kokkulepete jätkamine selle haldamisel ning tehnilise ja haldusabi rahastamisel. Alates 1. jaanuarist 2021 tuleks tehnilise ja haldusabi tagada vajaduse korral varasema programmi alusel 31. detsembriks 2020 lõpetamata meetmete haldamine.

⁴⁴

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

- (55) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva määrusega tagada täielik kinnipidamine õigusest soolisele võrdõiguslikkusele ja mittediskrimineerimisele soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ning edendada Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklite 21 ja 23 kohaldamist.
- (56) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt ELi toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastuvõetud horisontaalseid finantseeskirju. Need eeskirjad on sätestatud finantsmääruses ning neis on kindlaks määratud eelkõige eelarve koostamise ja täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad toetuste, hangete, auhindade ja kaudse rahastamise kohta, ning ette nähtud eelarvevahendite käsutajate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastu võetud eeskirjades on käsitletud ka liidu eelarve kaitsmist juhul, kui liikmesriikides esineb üldisi puudusi õigusriigi toimimises, sest õigusriigi põhimõtte austamine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi-poolse rahastamise oluline eeltingimus.
- (57) Kuna käesoleva määruse eesmärki ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda selle eesmärgi rahvusvahelise olemuse tõttu, rahastatavate liikuvus- ja koostöömeetmete suure mahu ja laia geograafilise ulatuse ning mõju tõttu õpirände kättesaadavusele ja üldisemalt liidu integratsioonile, samuti selle eesmärgi suurema rahvusvahelise mõõtme tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (58) Seetõttu tuleks määrus (EL) nr 1288/2013 alates 1. jaanuarist 2021 kehtetuks tunnistada.
- (59) Selleks et tagada programmiga hõlmatud rahalise toetuse järjepidevus, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2021,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordivaldkonna programm „Erasmus“ (edaspidi „programm“).

Selles sätestatakse programmi eesmärgid, eelarve aastateks 2021–2027, liidupoolse rahastamise vormid ja sellise rahastamise eeskirjad.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „elukestev õpe“ – igasugune kogu elu kestel toimuv õppimine (formaalne, mitteformaalne ja informaalne õppimine), mis hõlmab alusharidust ja lapsehoidu, üldharidust, kutseharidust ja -õpet, kõrgharidust ja täiskasvanuharidust ning mille tulemusel paranevad teadmised, oskused ja hoiakud või ühiskonnas osalemine isiklikul, kodanikuks olemise, kultuurilisel, ühiskondlikul ja/või tööhõivealasel tasandil, sh nõustamis- ja juhendamisteenused;
- (2) „õpiränne“ – füüsiline elama asumine elukohariigist erinevasse riiki selleks, et õppida, osaleda koolitusel või mitteformaalses või informaales õppes. Sellega võivad kaasned muud meetmed, näiteks keeleabi ja keeleõpe ja/või võimalus veebiõppeks ja virtuaalkoostööks. Teatud erijuhtudel võib õpiränne olla ka õppimine infotehnoloogia ja kommunikatsioonivahendite vahendusel;
- (3) „mitteformaalne õppimine“ – vabatahtlik õppimine väljaspool formaalset haridus- ja koolitussüsteemi, mille puhul kasutatakse eesmärgipärast tegevust (õpieesmäärke, õppemeetodeid ja ajakava) ning on olemas ka teatav õpitugi;
- (4) „informaalne õppimine“ – õppimine igapäevaelu tegevuse käigus ja saadud kogemustest; see ei ole organiseeritud tegevus ega järgi kindlat struktuuri eesmärkide, ajakava ja õpitoe osas. Selline õppimine ei pruugi olla õppija seisukohast ette kavatsatud;
- (5) „noored“ – inimesed vanuses 13–30 aastat;
- (6) „rohujuure tasandi sport“ – organiseeritud sport, millega harrastussportlased tegelevad kohalikul tasandil, ning liikumisharrastus;
- (7) „üliõpilased“ – kõik isikud, kes on registreeritud õpinguteks kõrgharidusasutuses, sh tsükliõppes õppijad, bakalaureuse või magistrikraadi omandajad, doktorandid või doktoriõppega samaväärsel tasemel õppijad. See mõiste hõlmab ka hiljuti kõrgkooli lõpetanuid;

- (8) „töötajad“ – kõik isikud, kes on kas oma erialase või vabatahtliku tegevuse tõttu kaasatud haridusse, koolitusse või mitteformaalsesse õppimisse. Mõiste võib hõlmata õppejõude, õpetajaid, koolitajaid, koolijuhte, noorsootöötajaid, treenereid, õpetamisega otseselt mitteseotud töötajaid ja muid spetsialiste, kes õppimisele kaasa aitavad;
- (9) „kutsekoolide õpilased“ – kõik isikud, kes on registreeritud kutsehariduse ja -õppesüsteemis esma- või täiendõppekava omandamiseks mistahes tasemel alates keskastmest kuni keskharidusjärgse tasemeni. See mõiste hõlmab ka selliseid osalejaid, kes on hiljuti vastava õppekava läbinud;
- (10) „kooliõpilased“ – kõik isikud, kes on registreeritud õpinguteks asutuses, kus saab omandada üldharidust alates alusharidusest kuni teise taseme ülemise astme hariduseni ning mida riiklikud ametiasutused peavad vastavas piirkonnas programmis osalemise seisukohast rahastamiskõlblikuks;
- (11) „täiskasvanuharidus“ – mis tahes kujul formaalne, mitteformaalne või informaalne täiskasvanutele pakutav õpe, mis ei ole kutseõpe ja milles osaletakse pärast esmase hariduse saamist;
- (12) „programmiga liitumata kolmas riik“ – kolmas riik, kes programmis täieulatuslikult ei osale, kuid kust pärit õigussubjektid võivad liidu huvidest lähtuval põhjendatud juhtudel erandkorras programmi vahendeid kasutada;
- (13) „kolmas riik“ – riik, mis ei ole liikmesriik;
- (14) „partnerlus“ – asutuste ja/või organisatsioonide rühma kokkulepe viia läbi ühistegevust või ühisprojekte;
- (15) „ühine magistrikraad“ – integreeritud õppeprogramm, mida pakuvad vähemalt kaks kõrgkooli ja mille tulemusena osalevad õppeasutused väljastavad ja allkirjastavad ühiselt kraadi tõendava tunnistuse, mida tunnustatakse ametlikult kõikides osalevate õppeasutuste asukohariikides;
- (16) „rahvusvaheline“ – mis tahes meede on rahvusvaheline, kui sinna on kaasatud vähemalt üks programmiga liitumata kolmas riik;
- (17) „virtuaalkoostöö“ – mis tahes vormis koostöö, kus kasutatakse IT- ja kommunikatsioonivahendeid;
- (18) „kõrgkool“ – mis tahes kõrgharidusasutus, mis annab vastavalt riiklikele õigusaktidele või tavadele tunnustatud kraadi või muu tunnustatud kolmanda taseme kvalifikatsiooni, olenemata sellest, millist nime selliste asutuste puhul liikmesriikides võidakse kasutada, samuti mis tahes muud liiki kõrgharidusasutus, mida riiklikud ametiasutused peavad vastavas piirkonnas programmis osalemise seisukohast rahastamiskõlblikuks;
- (19) „riikidevaheline“ – osutab mistahes meetmele, kuhu on kaasatud vähemalt kaks riiki, kes on kas liikmesriigid või programmiga liitunud kolmandad riigid;
- (20) „noorte osalustegevus“ – kooliväline tegevus, mida viivad ellu noorte mitteametlikud rühmitused ja/või noorteorganisatsioonid ja kus järgitakse mitteformaalse õppimise põhimõtteid;
- (21) „noorsootöötaja“ – noorsootöövaldkonnas töötav isik või vabatahtlikuna tegutseja, kes on seotud mitteformaalse õppimisega ning kes toetab noorte isiklikku, sotsiaalhariduslikku ja kutsealast arengut;

- (22) „ELi noortedialoog“ – noorte ja noorteorganisatsioonidega peetav järjepidav dialoog, mille käigus kogutakse ühiselt ideid noortevaldkonnas tehtava üleeuroopalise koostöö prioriteetide, sellise koostöö rakendamise ja asjakohaste järelmeetmete kohta;
- (23) „programmiga liitunud kolmas riik“ – kolmas riik, kes osaleb liiduga sõlmitud kokkuleppes, mille kohaselt ta võib programmis osaleda, ning kes täidab kõiki käesolevas määruses liikmesriikide suhtes sätestatud kohustusi;
- (24) „õigussubjekt“ – füüsiline või juriidiline isik, kes on asutatud ja sellisena tunnustatud siseriikliku õiguse, liidu õiguse või rahvusvahelise õiguse alusel, kellel on iseseisev õigusvõime ning õigus enda nimel toimides teostada õigusi ja kanda kohustusi, või üksus, mis ei ole juriidiline isik vastavalt finantsmääruse artikli [197 lõike 2 punktile c];
- (25) „piiratud võimalustega inimesed“ – inimesed, kellel on raskusi, mis takistavad neil programmiga pakutavatest võimalustest osa saamast majanduslikel, sotsiaalsetel, kultuurilistel, geograafilistel või tervislikel põhjustel, rändetausta, puude või õpiraskuste tõttu;
- (26) „riiklik ametiasutus“ – asutus, kes vastutab riigi tasandil programmi haldamise järelevalve ja juhendamise eest liikmesriigis või programmiga liitunud kolmandas riigis;
- (27) „riiklik korraldusasutus“ – konkreetse liikmesriigi või programmiga liitunud kolmanda riigi üks asutus (või ka mitu asutust), kes vastutab (vastutavad) riigi tasandil programmi rakendamise korraldamise eest. Ühes liikmesriigis või programmiga liitunud kolmandas riigis võib riiklikke korraldusasutusi olla rohkem kui üks.

Artikkel 3

Programmi eesmärgid

1. Programmi üldeesmärk on toetada hariduse, koolituse, noorte ja spordi valdkonnas osalevate inimeste haridus- ja kutsealast ning isiklikku arengut Euroopas ja ka kaugemal ning aidata seega edendada kestlikku majanduskasvu, töökohtade loomist ja sotsiaalset sidusust, samuti tugevdada Euroopa identiteeti. Sellisena on programm Euroopa haridusruumi loomise peamine vahend ning sellega toetatakse hariduse ja koolituse valdkonnas tehtava Euroopa strateegilise koostöö rakendamist sektoripõhiste tegevuskavade kaudu, samuti edendatakse sellega liidu noortestrategia (2019–2027) raames tehtavat noortepoliitika alast koostööd ja arendatakse spordi Euroopa mõõdet.
2. Programmi erieesmärgid on järgmised:
 - (a) edendada üksikisikute õpirännet, samuti organisatsioonide vahelist koostööd ja organisatsiooni tasandi kaasatust, tipptaset, loovust ja innovatsiooni ning haridus- ja koolituspoliitikat;
 - (b) edendada noorte õpirännet mitteformaalse õppe valdkonnas ja noorte aktiivset osalemist ühiskonnaelus, samuti organisatsioonide vahelist koostööd ja organisatsiooni tasandi kaasatust, loovust ja innovatsiooni ning noortepoliitikat;

- (c) edendada treenerite ja spordiga seotud personali õpirännet, samuti spordiorganisatsioonide vahelist koostööd ja organisatsiooni tasandi kaasatust, loovust ja innovatsiooni ning spordipoliitikat.

3. Programmi eesmärged täidetakse kolme põhimeetme vahendusel:

- (a) õpiränne (1. põhimeede);
- (b) asutuste ja organisatsioonide vaheline koostöö (2. põhimeede) ja
- (c) toetused poliitika väljatöötamiseks ja koostööks (3. põhimeede).

Nende eesmärkide täitmiseks kasutatakse ka artiklis 7 sätestatud Jean Monnet' meetmeid.

Nende põhimeetmete vahendusel toetatavate tegevuste kirjeldused on esitatud II peatükis (haridus ja koolitus), III peatükis (noored) ja IV peatükis (sport).

II PEATÜKK

HARIDUS JA KOOLITUS

Artikkel 4

1. põhimeede Õpiränne

Hariduse ja koolituse valdkonnas toetatakse programmi 1. põhimeetme vahendusel järgmisi tegevusi:

- (a) üliõpilaste ja kõrgkoolide töötajate õpiränne;
- (b) kutsekoolide õpilaste ja töötajate õpiränne;
- (c) kooliõpilaste ja koolide töötajate õpiränne;
- (d) täiskasvanuhariduse valdkonna töötajate õpiränne;
- (e) keeleõppevõimaluste, sh õpirännet toetavate keeleõppevõimaluste loomine.

Artikkel 5

2. põhimeede Asutuste ja organisatsioonide vaheline koostöö

Hariduse ja koolituse valdkonnas toetatakse programmi 2. põhimeetme vahendusel järgmisi tegevusi:

- (a) partnerluste loomine koostööks ja tavade vahetuseks, sh väiksemahuliste partnerluste loomine selleks, et muuta programm laiemalt kättesaadavaks ja kaasavamaks;
- (b) tipptaset arendavate partnerluste, eelkõige Euroopa ülikoolide kontseptsiooni, erialase tipptaseme keskuste ja ühiste magistrikraadide raames tegutsevate partnerluste loomine;
- (c) innovatsioonipartnerluste loomine Euroopa innovatsioonisuutlikkuse suurendamiseks;

- (d) veebiplatvormide ja virtuaalkoostöövahendite loomine, sh eTwinningu tugiteenuste ja täiskasvanuõppe veebiplatvormi loomine Euroopas.

Artikkel 6

3. põhimeede

Toetused poliitika väljatöötamiseks ja koostöök

Hariduse ja koolituse valdkonnas toetatakse programmi 3. põhimeetme vahendusel järgmisi tegevusi:

- (a) hariduse ja koolituse valdkonnas kehtivate liidu üldtegevuskavade ja sektoripõhiste tegevuskavade ettevalmistamine ja rakendamine, sh Eurydice võrgustiku või muude asjaomaste organisatsioonide tegevuse toel;
- (b) pädevuste, oskuste ja kvalifikatsioonide kvaliteedi ja läbipaistvuse suurendamiseks ning nende tunnustamiseks vajalike liidu vahendite⁴⁵ ja meetmete toetamine;
- (c) poliitilise dialoogi pidamine ja koostöö oluliste sidusrühmadega, sh hariduse ja koolituse valdkonna üleliiduliste võrgustike, Euroopa valitsusväliste organisatsioonide/vabaiühenduste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- (d) meetmete võtmine selleks, et soodustada programmi kvaliteetsemat ja kaasavat rakendamist;
- (e) koostöö teiste liidu vahenditega ja liidu muu poliitika toetamine;
- (f) Euroopa poliitika väljundite ja prioriteetide, samuti programmi igakülgne tutvustamine ja levitamine.

Artikkel 7

Jean Monnet' meetmed

Programmiga toetatakse õpetamist, õppimist, uurimistööd ja debatte Euroopa integratsiooni teemal, kasutades selleks järgmisi meetmeid:

- (a) Jean Monnet' meetmed kõrghariduse valdkonnas;
- (b) Jean Monnet' meetmed hariduse ja koolituse muudes valdkondades;
- (c) toetused järgmistele Euroopa huvides tegutsevatele asutustele: Euroopa Ülikool-Instituut, sh selle riikidevahelise valitsemise kool (Firenzes); Euroopa Kolledž (Brugge ja Natolini ülikoolilinnakud); Euroopa Avaliku Halduse Instituut (Maastricht); Euroopa Õigusakadeemia (Trier); Euroopa Eripedagoogika Arendamise Agentuur (Odense) ja Euroopa Rahvusvaheline Koolituskeskus (Nice).

⁴⁵

Eelkõige kvalifikatsioonide ja pädevuste läbipaistvuse ühtne liidu raamistik, Euroopa kvalifikatsiooniraamistik; Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistik kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas; Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem, Euroopa arvestuspunktsüsteem (ECTS), kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa register, kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa võrgustik, Euroopa Regioonide tasandi Euroopa Infokeskuste ja akadeemilise tunnustamise riiklike infokeskuste võrgustik Euroopa Liidus ning Euroguidance'i võrgustikud.

III PEATÜKK

NOORED

Artikkel 8

1. põhimeede Õpiränne

Noorte valdkonnas toetatakse programmi 1. põhimeetme vahendusel järgmisi tegevusi:

- (a) noorte õpiränne;
- (b) noorte osalemine ühiskonnaelus;
- (c) projekti „DiscoverEU“ raames võetavad meetmed;
- (d) noorsootöötajate õpiränne.

Artikkel 9

2. põhimeede Asutuste ja organisatsioonide vaheline koostöö

Noorte valdkonnas toetatakse programmi 2. põhimeetme vahendusel järgmisi tegevusi:

- (a) partnerluste loomine koostööks ja tavade vahetuseks, sh väiksemahuliste partnerluste loomine selleks, et muuta programm laiemalt kättesaadavaks ja kaasavamaks;
- (b) innovatsioonipartnerluste loomine Euroopa innovatsioonisuutlikkuse suurendamiseks;
- (c) veebiplatvormide ja virtuaalkoostöövahendite loomine.

Artikkel 10

3. põhimeede Toetused poliitika väljatöötamiseks ja koostööks

Noorte valdkonnas toetatakse programmi 3. põhimeetme vahendusel järgmisi tegevusi:

- (a) liidu noortevaldkonna tegevuskava ettevalmistamine ja rakendamine, kasutades selleks noorteviki võrgustiku tuge;
- (b) pädevuste ja oskuste kvaliteedi ja läbipaistvuse tõstmiseks ning nende tunnustamiseks vajalike liidu vahendite ja meetmete, eelkõige noortepassi-meetme rakendamine;
- (c) poliitilise dialoogi pidamine ja koostöö oluliste sidusrühmadega, sh noorte valdkonnas ja ELi noortedialoogi raames tegutsevate üleliiduliste võrgustike, Euroopa vabaühenduste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, samuti Euroopa Noortefoorumi toetamine;
- (d) meetmete võtmine selleks, et soodustada programmi kvaliteetsemat ja kaasavat rakendamist;

- (e) koostöö teiste liidu vahenditega ja liidu muu poliitika toetamine;
- (f) Euroopa poliitika väljundite ja prioriteetide, samuti programmi igakülgne tutvustamine ja levitamine.

IV PEATÜKK

SPORT

Artikkel 11

1. põhimeede

Õpiränne

Spordi valdkonnas toetatakse programmi 1. põhimeetme vahendusel treenerite ja spordiga seotud personali õpirännet.

Artikkel 12

2. põhimeede

Asutuste ja organisatsioonide vaheline koostöö

Spordi valdkonnas toetatakse programmi 2. põhimeetme vahendusel järgmisi tegevusi:

- (a) partnerluste loomine koostööks ja tavade vahetuseks, sh väiksemahuliste partnerluste loomine selleks, et muuta programm laiemalt kättesaadavaks ja kaasavamaks;
- (b) spordi Euroopa mõõtme edendamist soodustavate mittetulunduslike spordiürituste korraldamine.

Artikkel 13

3. põhimeede

Toetused poliitika väljatöötamiseks ja koostööks

Spordi valdkonnas toetatakse programmi 3. põhimeetme vahendusel järgmisi tegevusi:

- (a) liidu spordi ja kehalise aktiivsuse valdkonna tegevuskava ettevalmistamine ja rakendamine;
- (b) poliitilise dialoogi pidamine ja koostöö oluliste sidusrühmadega, sh spordivaldkonnas tegutsevate Euroopa vabaihenduste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- (c) Euroopa poliitika väljundite ja prioriteetide, samuti programmi, sh spordiauhindade igakülgne tutvustamine ja levitamine.

V PEATÜKK

FINANTSSÄTTED

Artikkel 14

Eelarve

1. Programmi rakendamise rahastamispakett aastatel 2021–2027 on jooksevhindades 30 000 000 000 eurot.
2. Programmi rakendatakse vastavalt järgmisele vahendite soovituslikule jaotusele:
 - (a) 24 940 000 000 eurot haridus- ja koolitusvaldkonna meetmetele, sellest
 - (1) vähemalt 8 640 000 000 eurot artikli 4 punktis a ja artikli 5 punktis a osutatud kõrgharidusmeetmetele;
 - (2) vähemalt 5 230 000 000 eurot artikli 4 punktis b ja artikli 5 punktis a osutatud kutseharidus- ja õppemeetmetele;
 - (3) vähemalt 3 790 000 000 eurot artikli 4 punktis c ja artikli 5 punktis a osutatud üldharidusmeetmetele;
 - (4) vähemalt 1 190 000 000 eurot artikli 4 punktis d ja artikli 5 punktis a osutatud täiskasvanuharidusmeetmetele;
 - (5) 450 000 000 eurot artiklis 7 osutatud Jean Monnet' meetmetele;
 - (b) 3 100 000 000 eurot artiklites 8–10 osutatud noortevaldkonna meetmetele;
 - (c) 550 000 000 eurot artiklites 11–13 osutatud spordivaldkonna meetmetele ja
 - (d) vähemalt 960 000 000 eurot riiklike korraldusasutuste tegevuskulude katteks.
3. Lisaks lõikes 1 osutatud rahastamispaketile ning selleks, et edendada programmi rahvusvahelist mõõdet, antakse täiendavat rahalist toetust määrase/... [naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend]⁴⁶ ja määrase/... [ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA III)]⁴⁷ vahenditest, et toetada meetmeid, mida rakendatakse ja hallatakse vastavalt käesolevale määrusele. Kõnealust toetust rahastatakse kooskõlas määrustega, millega need rahastamisvahendid on loodud.
4. Lõikes 1 osutatud summat võib kasutada ka programmi rakendamise tehnilise ja haldusabi kulude ning ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditi- ja hindamismeetmete kulude katteks, sh institutsioonidesiseste IT-süsteemide kulude katteks.
5. Ilma et see piiraks finantsmäärase kohaldamist, võivad esimesse tööprogrammi lisatud projektidest tulenevate meetmete kulud olla rahastamiskõlblikud alates 1. jaanuarist 2021.
6. Vahendid, mis on liikmesriikidele eraldatud eelarve jagatud täitmise raames, võib liikmesriikide palvel programmile üle kanda. Komisjon haldab neid vahendeid otseselt finantsmäärase [artikli 62 lõike 1 punkti a] või kaudselt kõnealuse artikli

⁴⁶ [Viide]

⁴⁷ [Viide]

[punkti c] alusel. Võimaluse korral peetakse vahendite kasutamisel silmas asjaomase liikmesriigi huve.

Artikkel 15

ELi rahastamise vormid ja rakendamise meetodid

1. Programmi rakendatakse järjepidevalt finantsmääruses sätestatud eelarve otsese täitmise korras või eelarve kaudse täitmise korras koostöös finantsmääruse artikli [61 lõike 1 punktis c] osutatud asutustega.
2. Programmi raames võidakse vahendeid eraldada finantsmääruses sätestatud mis tahes vormis, kuid eelkõige toetuste kujul, hankemenetluse teel ja auhindadena.
3. Riski, mis on seotud toetusesaajale määratud vahendite tagasinõudmisega, võib katta vastastikuse kindlustusmehhanismi osamaksetega ning neid osamakseid käsitatakse piisava tagatisena finantsmääruse tähenduses. Kohaldatakse määruse X [*successor of the Regulation on the Guarantee Fund*] [artikli X] sätteid.

VI PEATÜKK

PROGRAMMIS OSALEMINE

Artikkel 16

Programmiga liitunud kolmandad riigid

1. Programmis võivad osaleda järgmised kolmandad riigid:
 - (a) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmed, kes on ühtlasi Euroopa Majanduspiirkonna liikmed, vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingus sätestatud tingimustele;
 - (b) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid kooskõlas nendele riikidele liidu programmides osalemiseks vastavates raamlepingutes, assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes sarnastes kokkulepetes kehtestatud üldpõhimõtete ja -tingimustega ning liidu ja nende riikide vahelistes rahvusvahelistes lepingutes sätestatud eritingimustega;
 - (c) Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riigid kooskõlas nendele riikidele liidu programmides osalemiseks vastavates raamlepingutes, assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes sarnastes kokkulepetes kehtestatud üldpõhimõtete ja -tingimustega ning liidu ja nende riikide vahelistes rahvusvahelistes lepingutes sätestatud eritingimustega;
 - (d) muud kolmandad riigid vastavalt tingimustele, mis on sätestatud erilepingus, millega reguleeritakse asjaomase kolmanda riigi osalemist liidu programmides, tingimusel et selle lepinguga
 - on tagatud õiglane tasakaal liidu programmides osaleva kolmanda riigi osamaksete ja saadava kasu vahel;
 - on ette nähtud programmides osalemise tingimused, sealhulgas eri programmide osamaksete ja halduskulude kalkulatsioon. Need

osamaksed loetakse vastavalt finantsmääruse [artikli 21 lõikele 5] sihtotstarbeliseks tuluks;

- ei ole kolmandale riigile antud otsustusõigust programmi üle;
- on kindlustatud liidu õigused tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta oma finantshuve.

2. Lõikes 1 osutatud riigid osalevad täieõiguslikult programmis vaid tingimusel, et nad täidavad kõiki käesoleva määrusega liikmesriikidele pandud kohustusi

Artikkel 17

Programmiga liitumata kolmandad riigid

Artiklites 4–6, artikli 7 punktides a ja b ning artiklites 8–10, 12 ja 13 osutatud meetmete osas on programm osalemiseks avatud järgmistele kolmandatele riikidele:

- (a) artiklis 16 osutatud kolmandad riigid, kes ei vasta kõnealuse artikli lõikes 2 sätestatud tingimustele;
- (b) kõik muud kolmandad riigid.

Artikkel 18

Eelarve otsese ja kaudse täitmise suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Programmis võivad osaleda hariduse, koolituse, noorte ja spordiga tegelevad avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud õigussubjektid.
2. Programmi rakendamisel, sealhulgas osalejate valimisel ja toetuste määramisel tagavad komisjon ja liikmesriigid, et astutakse samme sotsiaalse kaasatuse edendamiseks ja piiratud võimalustega inimeste osalemisvõimaluste parandamiseks.
3. Nii eelarve otsest kui ka kaudset täitmist nõudvate valikumenetluste puhul võib finantsmääruse artikli [145 lõike 3 kolmandas taandes] osutatud hindamiskomisjon koosneda välisekspertidest.
4. Kui haridus-, koolitus-, noorte ja spordivaldkonna avalik-õiguslikud asutused, institutsioonid ja organisatsioonid on viimase kahe aasta jooksul saanud üle 50 % oma tuludest avaliku sektori allikatest, peetakse nende finants-, kutse- ja haldussuutlikkust programmi raames võetavate meetmete rakendamise seisukohast piisavaks. Nad ei pea kõnealuse suutlikkuse tõendamiseks lisadokumente esitama.
5. Et parandada piiratud võimalustega inimeste osalemisvõimalusi ja tagada programmi sujuv rakendamine, võib komisjon objektiivsete kriteeriumite alusel kohandada või lubada, et artiklis 23 osutatud riiklikud korraldusasutused kohandavad programmi õpirände meetmeid toetatavate toetuste suuurst.
6. komisjon võib kombineeritud rahastamise alusel algatada projektide rahastamiseks ühiseid projektikonkursse programmiga liitumata kolmandate riikide või nende organisatsioonide ja asutustega. Projekte võib hinnata ja valida ühiste hindamis- ja valikumenetluste alusel, milles asjaomased organisatsioonid ja rahastamisasutused kooskõlas finantsmääruses sätestatud põhimõtetega kokku lepivad.

VII PEATÜKK

PROGRAMMITÖÖ, JÄRELEVALVE JA HINDAMINE

Artikkel 19

Tööprogramm

Programmi rakendatakse finantsmääruse artiklis [108] osutatud tööprogrammide kaudu. Iga-aastastes tööprogrammis tuleb näidata ka igale meetmele eraldatavat soovituslikku summat ning riiklike korraldusasutuste kaudu hallatavate meetmete korral vahendite jagunemist liikmesriikide ja programmiga liitunud kolmandate riikide vahel. Komisjon võtab tööprogrammi vastu rakendusaktiga. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 31 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 20

Järelevalve ja aruandlus

1. Näitajad, mille abil antakse aru artiklis 3 sätestatud programmi üld- ja erieesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta, on esitatud lisas.
2. Selleks et tagada programmi eesmärkide saavutamise tõhus hindamine, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 30 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta vajaduse korral lisa selleks, et näitajad läbi vaadata või neid täiendada ning et lisada käesolevale määrusele sätteid, milles käsitletakse järelevalve- ja hindamisraamistiku kehtestamist.
3. Tulemusaruannete süsteem peab tagama, et liidu rahaliste vahendite toetusesaajad finantsmääruse artikli 2 lõike 5 tähenduses koguvad programmi rakendamise ja hindamise järelevalveks vajalikke andmeid tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt ning piisaval detailsuse astmel. Selleks kehtestatakse liidu rahaliste vahendite toetusesaajatele ja liikmesriikidele proportsionaalsed aruandlusnõuded.

Artikkel 21

Hindamine

1. Hindamised tuleb teha piisavalt aegsasti, et tulemusi saaks kasutada otsustamisprotsessis.
2. Programmi vahehindamine toimub siis, kui programmi rakendamise kohta on piisavalt teavet, ent mitte hiljem kui neli aastat pärast programmi rakendamise algust. Vahehindamisega koos tuleb esitada varasema programmi lõpphindamise aruanne.
3. Ilma et see piiraks IX peatükis sätestatud nõuete kehtivust ja artiklis 24 osutatud riiklike korraldusasutuste kohustusi, esitavad liikmesriigid komisjonile 30. aprilliks 2024 aruande programmi rakendamise ja mõju kohta oma territooriumil.
4. Programmi rakendamisperioodi lõpus, ent mitte hiljem kui neli aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemiku lõppu viib komisjon läbi programmi lõpphindamise.

5. Komisjon edastab hindamiste tulemused koos oma tähelepanekutega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

VIII PEATÜKK

TEAVE, KOMMUNIKATSIOON JA TULEMUSTE LEVITAMINE

Artikkel 22

Teave, kommunikatsioon ja tulemuste levitamine

1. Artiklis 24 osutatud riiklikud korraldusasutused peavad koostama järjekindla strateegia sihtrühmade tõhusaks teavitamiseks ning selleks, et programmi raames hallatavate meetmetega toetatavate tegevuste tulemusi tõhusalt levitada ja kasutada, nad abistavad komisjoni programmi, sealhulgas riigi ja liidu tasandil hallatavaid meetmeid ja tegevusi ja programmi tulemusi käsitleva teabe levitamise ülesande täitmisel, teavitades muu hulgas asjaomaseid sihtrühmi oma riigis võtud meetmetest ja korraldatud tegevustest.
2. Liidu rahaliste vahendite saajad teadvustavad vahendite päritolu ja tagavad selle nähtavuse, eriti meetmeid ja nende tulemusi reklaamides, nad annavad eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele liidu rahaliste vahendite kohta sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset suunatud teavet.
3. Programmiga hõlmatud valdkondades tegutsevad õigussubjektid kasutavad kommunikatsiooniks ja programmiga seotud teabe levitamiseks nimetust „Erasmus“.
4. Komisjon võtab programmi, selle raames võetud meetmete ja selle tulemustega seotud teabe- ja kommunikatsioonimeetmeid. Programmile eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamisele, niivõrd kui need on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

IX PEATÜKK

HALDUS- JA AUDITISÜSTEEM

Artikkel 23

Riiklik ametiasutus

1. Hiljemalt [...] nimetavad liikmesriigid komisjonile oma alalise esindaja kaudu esitatavas ametlikus teatises isiku(d), kes on juriidiliselt volitatud tegutsema käesoleva määruse kohaldamisel liikmesriigi nimel riikliku ametiasutusena. Riikliku ametiasutuse asendamisel programmi kestuse ajal teavitab asjaomane liikmesriik sellest sama menetluse alusel kohe ka komisjoni.
2. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud ja asjakohased meetmed, et kõrvaldada programmi nõuetekohase toimimise mis tahes õiguslikud ja halduslikud takistused, sealhulgas võimaluse korral meetmed viisade saamist raskendavate probleemide lahendamiseks.

3. Hiljemalt [...] nimetab riiklik ametiasutus riikliku(d) korraldusasutuse(d). Mitme riikliku korraldusasutuse olemasolu korral loovad liikmesriigid asjakohase mehhanismi, et programmi rakendamise haldamist riigi tasandil koordineerida, ning eelkõige selleks, et tagada programmi ühtne ja kulutõhus rakendamine ja sellekohane tulemuslik suhtlus komisjoniga, samuti selleks, et hõlbustada vahendite võimalikku asutustevahelist ülekandmist, eesmärgiga võimaldada paindlikkust ja liikmesriikidele eraldatud rahaliste vahendite paremat kasutamist. Iga liikmesriik korraldab ise riikliku ametiasutuse ja riikliku korraldusasutuse suhteid, sealhulgas selliseid ülesandeid nagu riikliku korraldusasutuse tööprogrammi koostamine. Riiklik ametiasutus esitab komisjonile asjakohase eelneva vastavushindamise selle kohta, et riiklik korraldusasutus vastab finantsmääruse artikli [58 lõike 1] punkti c alapunktide v ja vi ning [artikli 60 lõigete 1, 2 ja 3] sätetele ning samuti liidus kehtivatele nõuetele riiklikele korraldusasutuste suhtes kohaldatavate sisekontrollistandarditele ja programmi toetusvahendite haldamise eeskirjadele.
4. Riiklik ametiasutus nimetab sõltumatu auditeerimisasutuse, millele on osutatud artiklis 26.
5. Riiklik ametiasutus lähtub eelneval vastavushindamisel enda korraldatud kontrollidest ja audititest ja/või artiklis 26 osutatud sõltumatu auditeerimisasutuse korraldatud kontrollidest ja audititest. Kui programmile määratud riiklik korraldusasutus on sama, mis eelnevale programmile määratud riiklik korraldusasutus, võivad eelneva vastavushindamise kontrollid ja auditid piirduda uute ja programmiispetsiifiliste nõuetega.
6. Juhul, kui komisjon lükkab eelneva vastavushindamise tulemustele tuginedes programmile nimetatud riikliku korraldusasutuse tagasi või kui riiklik korraldusasutus ei vasta komisjoni kehtestatud miinimumnõuetele, peab riiklik ametiasutus tagama, et riikliku korraldusasutuse suhtes võetakse vajalikud parandusmeetmed, et see vastaks komisjoni kehtestatud miinimumnõuetele, või määrama riiklikuks korraldusasutuseks mõne teise asutuse.
7. Riiklik ametiasutus valvab ja kontrollib programmi haldamist riigi tasandil. Riiklik ametiasutus teavitab komisjoni ja konsulteerib komisjoniga õigeaegselt enne selliste otsuste tegemist, mis võivad märkimisväärselt mõjutada programmi haldamist, eelkõige seoses riikliku korraldusasutusega.
8. Riiklik ametiasutus kaasrahastab oma riikliku korraldusasutuse tegevust piisavalt, et tagada programmi juhtimine kooskõlas liidus kohaldatavate eeskirjadega.
9. Lähtudes riikliku korraldusasutuse iga-aastasest liidu vahendite haldaja kinnitusest, sõltumatu audiitori arvamusest selle kohta ja komisjoni analüüsist riikliku korraldusasutuse vastavuse ja toimimise kohta, esitab riiklik ametiasutus igal aastal komisjonile teabe programmiga seotud järelevalve- ja kontrollitoimingutest.
10. Riiklik ametiasutus vastutab komisjoni poolt riiklikule korraldusasutusele programmi alusel toetuste andmiseks üle kantud liidu vahendite nõuetekohase haldamise eest.
11. Eeskirjade eiramise, hooletuse või pettuse korral, milles on süüdi riiklik korraldusasutus, samuti juhul kui riikliku korraldusasutuse töös esineb suuri puudusi või tegevusetust ning komisjonil on sellest tulenevalt põhjust riiklikule korraldusasutusele nõudeid esitada, vastutab riiklik ametiasutus komisjoni ees tagasisaamata vahendite hüvitamise eest.
12. Lõikes 11 kirjeldatud asjaolude korral võib riiklik ametiasutus riikliku korraldusasutuse volitused omal algatusel või komisjoni palvel kehtetuks tunnistada.

Kui riiklik ametiasutus soovib riikliku korraldusasutuse volitused mõnel muul põhjendatud alusel kehtetuks tunnistada, teatab ta komisjonile kehtetuks tunnistamisest vähemalt kuus kuud enne riikliku korraldusasutuse volituste lõpetamise kavandatud kuupäeva. Sel juhul lepivad riiklik ametiasutus ja komisjon ametlikult kokku konkreetsetes ajalistes üleminekumeetmetes.

13. Kehtetuks tunnistamise korral viib riiklik ametiasutus riiklikus korraldusasutuses, kelle volitused on kehtetuks tunnistatud, läbi vajaliku kontrolli eraldatud liidu rahaliste vahendite üle ning tagab rahaliste vahendite ning programmi haldamiseks vajalike dokumentide ja haldusvahendite takistamatu üleandmise uuele riiklikule korraldusasutusele. Riiklik ametiasutus annab riiklikule korraldusasutusele, kelle volitused on kehtetuks tunnistatud, vajaliku finantstoetuse, et jätkata lepinguliste kohustuste täitmist programmi toetusesaajate ja komisjoni ees, kuni need kohustused lähevad üle uuele riiklikule korraldusasutusele.
14. Komisjoni taotlusel määrab riiklik ametiasutus asutused või organisatsioonid (või selliste asutuste ja organisatsioonide liigi), kes on riigi territooriumil programmi konkreetsetes meetmetes osalemise seisukohast rahastamiskõlblikud.

Artikkel 24

Riiklik korraldusasutus

1. Riiklik korraldusasutus:
 - (a) on juriidiline isik või osa üksusest, mis on juriidiline isik, ning tema suhtes kehtib asjaomase liikmesriigi õigus; ministeeriumi ei tohi riiklikuks korraldusasutuseks määrata;
 - (b) omab oma ülesannete rahuldavaks täitmiseks piisavat haldussuutlikkust, tal on töötajad ja taristu, mis tagavad programmi tõhusa ja tulemusliku haldamise ning liidu vahendite usaldusväärse finantsjuhtimise;
 - (c) omab operatiiv- ja õiguslikke vahendeid liidu tasandil kehtestatud haldus-, lepinguliste ja finantsjuhtimise eeskirjade kohaldamiseks;
 - (d) pakub piisavaid finantstagatise, mille annab eelistatavalt riigi ametiasutus ja mis vastavad sellele liidu rahaliste vahendite tasemele, mille juhtimise ülesanne talle antakse;
 - (e) määratakse programmi kestuse ajaks.
2. Riiklik korraldusasutus vastutab kooskõlas finantsmääruse [artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktidega v ja vi] projektitsükli kõigis etappides artiklis [19] osutatud tööprogrammis kirjeldatud meetmete haldamise eest.
3. Riiklik korraldusasutus väljastab finantsmääruse artikli [2 lõike 5] tähenduses toetusesaajatele projektitoetusi toetuslepingu alusel, mille komisjon määrab kindlaks asjaomase programmimeetme puhul.
4. Riiklik korraldusasutus esitab kooskõlas finantsmääruse artikli [60 lõikega 5] komisjonile ja oma riiklikule ametiasutusele igal aastal aruande. Riiklik korraldusasutus vastutab komisjoni nende tähelepanekute rakendamise eest, mille komisjon esitab pärast riikliku korraldusasutuse iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse ja selle kohta esitatud sõltumatu audiitori arvamuse analüüsi.

5. Riiklik korraldusasutus ei või talle programmi raames usaldatud ülesandeid ega eelarve täitmist delegeerida kolmandale isikule ilma riikliku ametiasutuse ja komisjoni eelneva kirjaliku loata. Riiklik korraldusasutus jääb ainuvastutavaks kolmandale isikule delegeeritud ülesannete eest.
6. Riiklik korraldusasutus, kelle volitused on kehtetuks tunnistatud, jääb juriidiliselt vastutavaks oma lepinguliste kohustuste täitmise eest programmi toetusesaajate ja komisjoni ees, kuni kohustuste üleminekuni uuele riiklikule korraldusasutusele.
7. Riiklik korraldusasutus vastutab programmi alguses eelneva programmiga seotud kehtivate rahastamislepingute haldamise ja lõpetamise eest.

Artikkel 25

Euroopa Komisjon

1. Komisjon vaatab artikli 23 lõikes 3 osutatud riiklike korraldusasutuste suhtes kehtestatud vastavusnõuete põhjal läbi riiklikud haldus- ja kontrollisüsteemid, ta võtab eelkõige aluseks riikliku ametiasutuse eelneva vastavushindamise, riikliku korraldusasutuse iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse ja selle kohta esitatud sõltumatu auditeerimisasutuse arvamuse ning arvestab nõuetekohaselt teavet, mida riiklik ametiasutus igal aastal programmi järelevalve ja kontrollitoimingute kohta esitab.
2. Kahe kuu jooksul pärast riiklikult ametiasutusest artikli 23 lõikes 3 osutatud eelneva vastavushindamise saamist peab komisjon riikliku korraldusasutuse määramise heaks kiitma, tingimuslikult heaks kiitma või tagasi lükkama. Komisjon ei sõlmi riikliku korraldusasutusega lepingulisi suhteid enne, kui ta on eelneva vastavushindamise heaks kiitnud. Tingimusliku heakskiitmise korral võib komisjon oma lepingulistes suhetes riikliku korraldusasutusega kohaldada proportsionaalseid ettevaatusabinõusid.
3. Komisjon teeb igal aastal riiklikule korraldusasutusele kättesaadavaks järgmised programmi vahendid:
 - (a) projektitoetuste vahendid asjaomases liikmesriigis programmi nende meetmete jaoks, mille juhtimine on usaldatud riiklikule korraldusasutusele;
 - (b) rahalised vahendid, millega toetatakse riikliku korraldusasutuse tegevust programmi haldamisel ning mis määratakse kindlaks riiklikule korraldusasutusele projektitoetusteks usaldatud liidu vahendite mahu alusel;
 - (c) vajaduse korral lisavahendid artikli 6 punktis d ja artikli 10 punktis d sätestatud meetmete jaoks.
4. Komisjon kehtestab nõuded riikliku korraldusasutuse tööprogrammi kohta. Komisjon ei tee programmi vahendeid riiklikule korraldusasutusele kättesaadavaks enne, kui komisjon on asjaomase riikliku korraldusasutuse tööprogrammi ametlikult heaks kiitnud.
5. Pärast iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse ja selle kohta esitatud sõltumatu auditeerimisasutuse arvamuse hindamist esitab komisjon riiklikule korraldusasutusele ja riiklikule ametiasutusele oma sellekohase arvamuse ja tähelepanekud.
6. Kui komisjon ei saa iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnitust või sõltumatu auditeerimisasutuse asjakohast arvamust heaks kiita või kui riiklik korraldusasutus ei

rakenda komisjoni tähelepanekuid piisavalt, võib komisjon rakendada ettevaatus- ja parandusmeetmeid, mis on vajalikud, et kaitsta liidu finantshuve kooskõlas finantsmääruse artikli [60 lõikega 4].

7. Korraldatakse korrapäraseid kohtumisi riiklike korraldusasutuste võrgustikuga, et tagada programmi ühtne rakendamine kõigis liikmesriikides ja artiklis 17 osutatud kolmandates riikides.

Artikkel 26

Sõltumatu auditeerimisasutus

1. Sõltumatu auditeerimisasutus esitab auditiarvamuse finantsmääruse artikli [60 lõikes 5] osutatud iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse kohta. See arvamus on aluseks finantsmääruse artikli [123] kohasele üldisele kindlusele.
2. Sõltumatu auditeerimisasutus:
 - (a) omab vajalikku kutsepädevust avaliku sektori auditite korraldamiseks;
 - (b) tagab, et auditeerimisel arvestatakse rahvusvaheliselt aktsepteeritud auditistandardeid;
 - (c) ei oma huvide konflikti seoses õigussubjektiga, mille osa riiklik korraldusasutus on. Täpsemalt ei tohi auditeerimisasutus oma toimingutes sõltuda õigussubjektist, mille osa riiklik korraldusasutus on.
3. Sõltumatu auditeerimisasutus annab komisjonile ja selle esindajatele ning kontrollikojaale täieliku juurdepääsu kõigile dokumentidele ja aruannetele, millega tõendatakse riikliku korraldusasutuse iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse kohta esitatud auditiarvamust.

X PEATÜKK

KONTROLLISÜSTEEM

Artikkel 27

Kontrollisüsteemi põhimõtted

1. Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega rikkumiste avastamise korral ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.
2. Komisjon vastutab programmi meetmete ja riiklike korraldusasutuste hallatava tegevuse järelevalve eest. Ta kehtestab miinimumnõuded riikliku korraldusasutuse ja sõltumatu auditeerimisasutuse kontrollide kohta.
3. Riiklik korraldusasutus vastutab programmi toetusesaajate tegevuse esmase kontrolli eest, millele on viidatud artikli 24 lõikes 2. Kontrollid peavad tagama piisava kindlustunde selles osas, et toetusi kasutatakse sihipäraselt ja kooskõlas kohaldatavate liidu eeskirjadega.

4. Riiklikele korraldusasutustele ülekantavate programmivahendite puhul tagab komisjon oma kontrolli nõuetekohase kooskõlastamise riiklike ametiasutuste ja riiklike korraldusasutustega, lähtudes ühekordse audiitorkontrolli põhimõttest ja järgides riskipõhist analüüsi. Seda sätet ei kohaldata Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) tehtavate uurimiste suhtes.

Artikkel 28

Liidu finantshuvide kaitse

Kui kolmas riik osaleb programmis rahvusvahelise lepingu kohase otsuse alusel või muu õigusliku vahendi alusel, annab kolmas riik vahendite saamise tingimusena vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastase Ametile (OLAF) ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu, et nad saaksid täielikult kasutada oma vastavaid volitusi. Euroopa Pettustevastase Ameti puhul hõlmavad need õigused ka õigust korraldada juurdusi, sealhulgas teha kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013 kohapealseid kontrollid ja inspekteerimisi.

XI PEATÜKK

VASTASTIKUNE TÄIENDAVUS

Artikkel 29

Täiendavus liidu muude meetmete, programmide ja rahastamisvahenditega

1. Programmi rakendatakse nii, et sellega on tagatud programmi üldine kooskõla ja täiendavus muu asjakohase liidu poliitikaga ning muude programmide ja rahastamisvahenditega, eelkõige nendega, mis on seotud hariduse ja koolituse, kultuuri ja meedia, noorsooküsimuste ja solidaarsuse, tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse, teadusuuringute ja innovatsiooni, tööstuse ja ettevõtluse, digitaalpoliitika, põllumajanduse ja maaelu arengu, keskkonna ja kliimameetmete, ühtekuuluvus-, regionaalpoliitika, rände, julgeoleku ning rahvusvahelise koostöö ja arenguga.
2. Meede, mis on saanud toetust programmi raames, võib saada toetust ka mõne muu liidu programmi alusel, tingimusel, et neist toetustest ei kaeta samu kulusid.
3. Kui ühte meetet toetatakse rahaliselt nii programmist kui ka määruse (EL) XX [ühisätete määrus] artiklis 1 osutatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest, rakendatakse seda meetet kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega, sh põhjendamatult makstud summade sissenõudmist käsitlevate sätetega.
4. Programmi raames rahastamiskõlblikud meetmed, mida on hinnatud programmi raames läbiviidud projektikonkursi käigus ja mis vastavad selle projektikonkursi puhul kehtivatele kvaliteedi miinimumnõuetele, kuid mida rahaliste vahendite nappuse tõttu ei rahastata, võib välja valida Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu toimuvaks rahastamiseks. Sellisel juhul kohaldatakse käesolevas määruses põhinevaid kaasrahastamise määrade ja rahastamiskõlblikkuse sätteid. Neid meetmeid rakendab määruse (EL) XX [ühisätete määrus] artiklis [65] osutatud korraldusasutus kooskõlas kõnealuses määruses sätestatud tingimustega ja fondipõhiste normidega, sh finantskorrektsioone käsitlevate sätetega.

XII PEATÜKK

ÜLEMINERU- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 30

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 20 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 31. detsembrini 2028.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 20 osutatud volituse delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituse delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 20 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 31

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EL) nr 182/2011 kohane komitee.
2. Komitee võib sektoripõhiste küsimustega tegelemiseks tulla kokku erinevates koosseisudes. Asjakohasel juhul võib kooskõlas komitee kodukorraga kutsuda komitee koosolekutel ajutiselt osalema vaatlejatena väliseksperthe, sh sotsiaalpartnerite esindajaid.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 32

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EL) nr 1288/2013 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2021.

Artikkel 33

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta määruse (EL) nr 1288/2013 kohaselt alatatud meetmete jätkumist või muutmist, kõnealuse määruse kohaldamist jätkatakse nende meetmete suhtes kuni nende meetmete lõpetamiseni.
2. Programmi rahastamispaketist võib katta ka tehnilise ja haldusabi kulud, mis on vajalikud selleks, et tagada üleminek programmi ja määruse (EL) nr 1288/2013 alusel vastu võetud meetmete vahel.
3. Erandina finantsmääruse artikli [130 lõikest 2] võib komisjon nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel käsitleda toetust saanud tegevuste elluviimisega otseselt seotud kulusid, mis on tehtud 2021. aasta esimese kuue kuu jooksul, rahastamiskõlblikuna alates 1. jaanuarist 2021 ka siis, kui toetusesaaja tegi kulutused enne toetuse saamise taotluse esitamist.
4. Vajaduse korral võib kanda eelarvesse assigneeringuid ka pärast 2027. aastat, et katta artikli 14 lõikes 5 ette nähtud kulusid, selleks et oleks võimalik hallata meetmeid ja tegevusi, mis ei ole [31. detsembriks 2027] veel lõpule viidud.
5. Liikmesriigid tagavad riigi tasandil sujuva ülemineku „Erasmus+“ programmi (2014–2020) käigus rakendatud meetmete ja käesoleva programmi käigus rakendatavate meetmete vahel.

Artikkel 34

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub [...] [kahekümnendal] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad (programmi teemavaldkond)
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.5. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.6. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.3. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm „Erasmus“ ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1288/2013

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad (programmi teemavaldkond)

7. Investeerimine inimestesse, sotsiaalsesse sidususse ja väärtustesse
--

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb:

☒ uut meedet

☐ uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁴⁸

☐ olemasoleva meetme pikendamist

☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.4.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Programmiga tahetakse lühi- ja pikaajalises perspektiivis toetada õpirände võimalusi, millega toetatakse inimeste isiklikku arengut ning hariduse, kodanikuks olemise ja elukutsega seonduvat arengut. Programmi raames toetatakse ka organisatsioonide tasandi ja poliitika kujundamisega tegeleva tasandi sidusrühmade vahelist koostööd, millega tugevdatakse hariduse, koolituse, noorte ja spordi valdkonnas kaasamist, tipptaset, loovust ja innovatsiooni.

Kui alusakt vastu võetakse, on kavas alustada programmi rakendamisega 1. jaanuaril 2021 ja rakendada seda seitsme aasta jooksul.

1.4.2. Liidu osaluse lisaväärtus

Ehkki liikmesriigid vastutavad jätkuvalt oma asjaomaste valdkondade poliitika sisu ja korralduse eest, on käesoleva programmi eesmärk edendada riikidevahelise ja rahvusvahelise õpirände-, liikuvus- ja koostööprojekte ning toetada Euroopa mõõtmega poliitika arendamist.
--

Käesoleva algatuse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt hästi saavutada, sest eesmärkidel on rahvusvahelise olemus, rahastatavad õpirände-, liikuvus- ja koostöömeetmed on suure mahu ja laia geograafilise ulatusega ning mõjutavad õpirände kättesaadavust ja üldisemalt liidu integratsiooni, samuti on liidu tasandi algatusel suurem rahvusvaheline mõõde. Nii nagu on näidanud programmi „Erasmus+“ vahehindamine, on ühe haridusasutuse või ühe liikmesriigi tehtud algatustel ka juhul, kui neid peetakse riigi tasandil tõhusaks ja kasulikuks, ebapiisav ulatus ja maht ning suutmatuse saavutada üleeuroopalist mõju. Liidu meetmed võimaldavad tugevdada asjaomaste meetmetega seonduvalt kriitilist massi ja lahendada üleeuroopalisi probleeme. Kohaldamisala poolest jääb üksikute riikide kumulatiivne mõju ja valdkonnaülene kattuvus võrreldes praeguse programmiga „Erasmus+“ piiratuks.
--

Programmi „Erasmus+“ vahehindamisel leiti, et kui uut programmi ei tehtaks, siis väheneks õppijate ja töötajate õpiränne ning Euroopa koostöö programmiga hõlmatud sektorites

⁴⁸

Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

märgatavalt. Koostöömeetmetega saavutatav liidu peamine lisaväärtus, mis hindamisel välja toodi, on kvaliteedi, innovatsiooni, professionaalsuse ja rahvusvahelisuse kasv osalevates organisatsioonides, samuti sektoriülese koostöö parem tase ning suurem geograafiline tasakaal, tänu millele on väiksemad riigid ning Kesk- ja Ida-Euroopa riigid paremini integreeritud. Hindamisel ilmnes ka, et programmi vahendusel kasvab jõudsalt positiivne suhtumine Euroopa Liitu⁴⁹ ja programm aitab arendada Euroopa identiteeti horisontaalselt, kõigi rahastatavate meetmete raames. Hindamine rõhutas veel Euroopa Liidu alaste teadmiste ja mõistmise parandamisele suunatud meetmete laiendamisest saadavat kasu, eelkõige noortele, kooliõpilastele ja kutsekooli õpilastele.

Liidu lisaväärtus tuleneb ka programmi meetmete kumulatiivsest mõjust Euroopa tipptasemel teadmiste ja oskuste edendamisele, eelkõige teatavates olulistes tulevikuvaldkondades, mis tugevdavad liidu konkurentsivõimet ja innovatsioonisuutlikkust. Toetatava tegevuse riikidevaheline ja rahvusvaheline mõõde toidab andekaid inimesi ja aitab luua sidemeid sektorites, kus tegevuse puhul on väga tähtis selle rahvusvaheline ulatus. Programm aitab suurendada kvalifitseeritud spetsialistide arvu, kes tänu programmile on saanud rahvusvahelise kogemuse ning rikastanud oma tehnilisi ja muid horisontaalseid oskusi. Liidu lisaväärtus peab aitama kujundada loovate ja innovaatiliste Euroopa kodanike uut põlvkonda ja koostada päris Euroopa mõtteviisi. Riikidevaheline Euroopa mõõde arendab sidemeid sektorites, kus rahvusvaheline mõõde on oluline. Innovatsiooni toetamine liidu tasandil soodustab riikidevahelist vastastikust toetamist, mis aitab neil käia sarnast rada oma süsteemide ja poliitika ajakohastamisel ja innovaatilisemaks muutmisel. Programmiga aidatakse nii otseselt kui ka kaudselt kaasa võimaluste ärakasutamisele ja praegu organisatsioonide, institutsioonide, asutuste, aga ka süsteemide ees seisvate probleemide kõrvaldamisele ning selliste poliitiliste lahenduste leidmisele, mis toetavad kodanike isiklikku, sotsiaalhariduslikku ja kutsealast arengut, võimaldades neil osaleda kvaliteetsetes, innovaatilistes ja kaasavates haridus-, koolitus-, noorte ja spordimeetmetes. Programmis on ka meetmed, mis on spetsiaalselt suunatud selleks, et laiendada programmis osalemise võimalusi väiksematele tegijatele ning millega toetatakse paindlikke vorme (peamiselt riikidevahelised meetmed ja erandjuhtudel ka tugeva Euroopa mõõtmega riiklikke meetmeid, näiteks konkreetsele Euroopa teemale või poliitilisele prioriteedile suunatud meetmeid). See annab väiksema organisatsioonisuutlikkusega organisatsioonidele ja riikidevahelise koostöö osas vähese või puuduva kogemusega osalejatele, näiteks rohujuure tasandi organisatsioonidele ja uustulnukatele võimaluse saada esimene kogemus liidu rahastamisvahendite kasutamisel ja koguda teadmisi tulevaste riikidevahelise koostöö projektide tarvis.

1.4.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Hiljuti valminud programmi „Erasmus+“ vahehindamise⁵⁰ käigus hinnati aastatel 2014–2016 programmi rakendamisel kõigis osalevates riikides saavutatut, samuti hinnati seal seitsme eelneva programmi pikaajalist mõju aastatel 2007–2013 (järelhindamine), mille puhul olid kaasatud ka partnerriigid. Hindamisel leiti, et „Erasmus+“ ja selle eelnevad programmid on olnud väga asjakohased, tõhusad ning tulemuslikud. Üldjuhul hindasid mitmesugused sidusrühmad ja ka avalikkuse esindajad programmi väga kõrgelt, leiti, et programmi puhul tuleb kasuks tema nimi, mis on tugev kaubamärk, mida tuntakse ka väljaspool otseste toetusesaajate ringi, programmi peetakse ka liidu meetmete lipulaevaks. Vahehindamises leidis kinnitust ka see, et programm aitab kaasa sidusama liidu loomisele ning on programmis osalevate organisatsioonide hulgas edukas innovatsiooni käivitaja. Erasmus+ on osutunud

⁴⁹ Kõigis sektorites ja igasuguse osalemise vormi puhul leiti, et programmis osalemise ja liidu perre kuulumise tunde vahel on positiivne seos. Erasmus+-s otseselt osalenud õppijad tundsid end 19 % ulatuses rohkem eurooplastena ja neil oli 6 % tõenäolisemalt liitu positiivne suhtumine, vt allikas: talituste töödokument programmi „Erasmus+“ vahehindamise kohta;

⁵⁰ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/evaluations_en.

oluliseks ka liidu üleilmse haarde vaatepunktist, nimelt lihtsustatakse programmi vahendusel Euroopa ja selle partnerriikide vahelist koostööd.

Laias laastus leidis kinnitust ka programmi tõhusus mitmel eri tasandil, st üksikute noorte ja programmis osalenud töötajate, aga ka organisatsioonide ja süsteemide tasandil. Programm on tõestanud oma võimekust laieneda ja kaasata uusi sihtrühmi, samuti suutlikkust rakendusmehhanisme pidevalt täiustada. Erasmus+ meetmete puhul vähenes osaliselt sidusrühmade ja toetusesaajate halduskoormus – nt suurendati digitaliseeritust ja võeti kasutusele toetusesaajate valimise kiirmenetlus. Tänu halduskoormuse vähenemisele paranesid toetatud projektide mitterahalised tulemusnäitajad, sest toetusesaajad said suuremal määral keskenduda projektide sisule. Hindamise käigus tehti veel kindlaks, et eelnevate programmide ümberstruktureerimine (koondamine) ühte ainsasse programmi tugevdas selle järjekindlust rahastatavate meetmete liikide ja programmi sekkumisloogika kooskõla osas, parandas programmi tõhusust ja lihtsustas programmi struktuuri, jaotades selle meetmed kolme põhimeetme alla. Sidusrühmad soovivad, et programm oleks stabiilne või areneks tulevikus edasi.

Hindamise käigus esitati tulevase programmi jaoks järgmised soovitusel:

- edendada kaasatust (nii üksikisikute kui ka organisatsioonide oma) haavatavate rühmade puhul ja laiendada juurdepääsu programmile just piiratud võimalustega isikute jaoks;
- optimeerida innovatsiooni soodustavat tegevust, mis aitab täita oskuste ja pädevuste osas esinevaid lünki;
- esitada selgemad prioriteedid ja investeerida strateegiliselt sektoritesse, kus meetmete tulemuslikkuse potentsiaal on kõige kõrgem, so üldhariduskoolid, kutseharidus ja -õpe ning noored;
- viia maksimumi täiskasvanuhariduse ja Jean Monnet' meetmete ning spordimeetmete asjakohasus ja mõju;
- edendada teadlikkust Euroopast: tugevdada meetmeid, millega süvendada Euroopa integratsiooni ja Euroopasse kuulumise tunnet;
- suurendada rahvusvahelisi võimalusi ja programmi üleilmset haaret;
- lihtsustada veel programmi eeskirju ja haldusmenetlusi, sh rahvusvaheliste meetmete omi, optimeerida veebivahendite kasutamist ja teabe hulka, mida osalejatelt ja toetusesaajatelt nõutakse;
- tugevdada sünergiat teiste asjakohaste liidu programmide ja poliitikavaldkondadega ja luua uusi sünergiaid;
- kaasata rohkem poliitikakujundajaid poliitikaga seonduvate projektikonkursside kavandamisse ja rakendamisse.

1.4.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Programm kuulub 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku nende rahastamisvahendite hulka, mille eesmärk on investeerimine inimestesse, sotsiaalsesse sidususse ja väärtustesse. Programm on kooskõlas ja vastastikku täiendav muude liidu rahastamisvahenditega, eelkõige väliskoostöö rahastamisvahendite,⁵¹ Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, uue Euroopa Sotsiaalfondi (ESF+) ja Euroopa Regionaalarengu Fondiga. Programmi vahendusel püütakse luua sünergiat ka varjupaiga- ja rändefondi ning sisejulgeolekufondiga. Programmi eesmärkide ja sekkumiste puhul nähakse olulise täiendavuse võimalusi ka tulevase õiguste ja väärtuste programmi eesmärkide ja vahendite osas. Programm on kooskõlas ning kujutab endast olulist täiendust tulevasele programmile „Loov Euroopa“. Noortevaldkonnas on programm kooskõlas Euroopa solidaarsuskorpuse meetmetega ning täiendab neid pakkudes teist liiki tegevusi. Digioskuste valdkonnas täiendab

⁵¹ Naabruspoliitika rahastamisvahend, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend (NDICI), ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA III).

programm „Digitaalne Euroopa“ programmi „Erasmus+“ üldläheneviisi osas, toetades edasijõudnute taseme digioskuste arendamist ja omandamist.

Suurt täiendavuse ja sünergia potentsiaali nähakse ühiste eesmärkide seadmises (nt haridus-, koolitus- ja noorsootöösüsteemide kvaliteedi tõstmine, inimkapitali arendamine jne). Need liidu programmid on väga olulised konkurentsivõimelisema, vastupanuvõimelisema ja kindla tulevikuga Euroopa jaoks. On alust arvata, et suurem sünergia ja parem vastastikune täiendavus suurendavad käimasolevate programmide vahelist sidusust ja võimaldavad teha tõhusat koostööd, mis on vastavuses ühiskonna praeguste väljakutsetega.

Kuigi neid programme toetatakse eraldiseisvate ja sõltumatute rahastamisvahendite kaudu ja teistsuguse sekkumisloogika alusel, ning ehkki nende haldamine ja struktuur on erinevad, võivad nad luua koosmõju. Seega püütakse võimaluse korral luua sünergiaid ja kasvavat lisaväärtust.

Uusi või tugevdatud sünergiaid saab luua mitmel tasandil:

1. strateegiline tasand: suurem sidusust ja ühiste poliitiliste eesmärkide parema kooskõlastamine;
2. kavandamise tasandil: prioriteetide suurem sidusust ja omavahel kokkusobivad rakendamise raamistikud;
3. projektide tasandil: mitmest allikast pärit vahendite strateegiline koondamine.

Konkreetsena uute sünergiate rakendamise parandamiseks tehakse ettepanek integreerida Erasmus alla muud liikuvuskavad, millel on tugev õppimisega seonduv mõõde, kasutades seejuures Erasmus taristut ja rakendusmehhanisme kui konkreetseid tööriistu ning järgides Erasmus sekkumisloogikat. Kasutusele võetakse uus meede eri kategooria organisatsioonide või üksikisikute liikuvuse ja õpirände toetamiseks, mis suunatakse spetsiaalselt muudesse poliitikavaldkondadesse (nt avaliku halduse sektor, põllumajandus ja maaelu areng, ettevõtlus, õiguskaitse jne). See aitab muuta rakendamist ühtlasemaks, lihtsustada ja tõhustada seda veelgi. Neid programmi „Erasmus“ tööriistu pakutakse tsentraliseeritud meetmena, kuna need on vähese kriitilise massiga (vähemalt algetapis) ning omavad sektoriülest mõõdet.

1.5. Meetme kestus ja finantsmõju

☒ Piiratud kestusega

- ☒ kehtib 1.1.2021–31.12.2027,
- ☒ Finantsmõju avaldub kulukohustuste assigneeringutele ajavahemikus 2021–2027 ning maksete assigneeringutele ajavahemikus 2021–2032.

☐ Piiramatu kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA, millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.6. Kavandatud eelarve täitmise viisid⁵²

☒ Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

- ☒ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☒ rakendusametite kaudu

⁵²

Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

- ☐ **Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega
- ☒ **Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:
- ☒ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
 - ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (täpsustage);
 - ☐ Euroopa Investeeringuspangale (EIP) ja Euroopa Investeeringufondile (EIF);
 - ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
 - ☒ avalik-õiguslikele asutustele;
 - ☒ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
 - ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
 - ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

Märkused

Mis puudutab rakendusmehhanisme, siis on vahendid (peamiselt toetused) ja eelarve täitmise viisid – eelarve otsene ja kaudne täitmine – jäänud samaks, sest programmi töövahendite struktuuriliseks muutuseks ei olnud vajadust.
--

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Tulevase programmi „Erasmus“ järelevalve ja hindamisraamistik järgib lähenemisviisi, mille aluseks on a) pidev järelevalve, et hinnata programmi väljundite ja tulemusnäitajate saavutamise osas tehtut, ja b) hinnangud ja uuringud või küsitlused, millega määratakse kindlaks programmi pikaajaline mõju ja mida kasutatakse kogu programmi tsükli jooksul vaid mõnel korral (ametlikud vahe- ja järelhindamised ja sihipärased sõltumatud uuringud ja küsitlused).

Eesmärk on kasutada võimalikult palju olemasolevat korda ning lihtsustada, ratsionaliseerida ja vähendada osalejate (üksikisikute ja organisatsioonide) halduskoormust, samas tagades, et kogutakse piisavalt teavet, et hinnata programmi mõju ja tagada aruandekohustuse täitmine. Järelevalve ja aruandluseeskirjad kehtestatakse seega süsteemselt, arvestades muu hulgas nende tõhusust ja kulutasuvust praegu kehtiva programmi vahendusel saadud kogemuste kontekstis ja ilma et see kahjustaks hindamiseks vajalike andmete kogumist.

Kooskõlas vahehindamiste järelustega on järgmise Erasmus programmi eesmärk on lihtsustada ja parandada järelevalvesüsteemi järgmiseid aspekte:

- väljundnäitajate selgus ja asjakohasus, samuti andmete kvaliteet;
- enda esitatud tulemusnäitajate stabiilsus;
- toetusesaajate halduskoormuse proportsionaalsus (küsitluste arv ja sagedus, vastajate valimi moodustamine, kogutavate andmete hulk ja keerukuse aste jne) ning järelevalveks, hindamiseks ja teavitamiseks kasutatavate andmete kasutamine;
- veebivahendite kasutajasõbralikkus ja suurem koostalitlusvõime.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

Kavandatava programmi eelarve täitmise viiside kombineerimisega (eelarve otsene ja kaudne täitmine) jätkamisel tuginetakse praeguse programmi „Erasmus+“ rakendamisel saadud positiivsetele kogemustele, sest vahehindamisel leiti, et see on otstarbekohane ja üldiselt hästi koordineeritud ja olulisi puudusi ei tuvastatud. Aluseks on olemasolevad struktuurid kooskõlas subsidiaarsuse, proportsionaalsuse ja tõhususe põhimõtetega.

Läbiproovitud meetodite säilitamine võimaldab keskenduda meetmete rakendamisele ja tulemustele, kindlustada juba tõestust leidnud tõhususnäitajad ning samas vähendada halduskoormust minimaalsele tasemele (sarnaselt 2007–2013 programmitööperioodilt 2014–2020 aasta programmitööperioodile üleminekul kogetuga). Üldpõhimõte jääks samaks: üldjuhul ei anta toetust otse konkreetsele toetusesaajale; toetust antakse ka edaspidi osalevate organisatsioonide kaudu, kes edastavad selle konkreetsetele õppijatele või praktiseerijatele.

Kokkuvõttes on praeguse programmi „Erasmus+“ halduskulud liidu jaoks mõistlikud (6 % Erasmus haldus- ja tegevuseelarvest)⁵³. See on eriti ilmne võrreldes väiksemate riiklike meetmetega, mis on kulukamad (keskmiselt 14 % nende eelarvest).

2.2.2. Teave tuvastatud ohtude ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Käimasolevate programmide rakendamisel tuvastatud ohud on peamiselt järgmist laadi:

⁵³

See hõlmab tegevustoetusi riiklikele korraldusasutustele, aga ka eelarve otsese täitmise halduskulu.

- vead, mis tulenevad toetusesaajate kogenumatusest eeskirjade rakendamisel. Arvatakse, et veamäärad ja finantskorrektsioonid on suuremad juhul, kui meetme finantsjuhtimise eeskirjad on keerukad, eelkõige olukorras, kus toetust antakse tegelike kulude alusel. Ohte saab oluliselt vähendada lihtsustatud kulude (kindlaksmääratud summad, ühtsed toetusmäärad ja ühiku maksumuse määral põhinevad toetused) kasutamise korral vastavalt finantsmäärusele;

- kontrolliahela usaldusväärsus ja kontrollijälje säilitamine. Erasmust hakkaks haldama suur hulk vahendusasutusi, riiklikud korraldusasutused, keda omakorda kontrollib sõltumatu auditeerimisasutus, nagu on finantsmäärusega ette nähtud, lisaks jälgivad riiklikud ametiasutused programmi tegevusi ja juhtimist. Kontrolliraamistik, mis leevendab neid riske, on väga hästi toimiv;

- konkreetsetel osalejate sihtrühmadel (nt noored ja täiskasvanud) võib vajaka jääda vajalikust finantstagatistest või piisaval tasemel haldusstruktuuridest ning liidu rahastamisvahendite haldamise suutlikkusest ning nad võivad vajada täiendavat järelevalvet ja riskihindamispõhist.

Peamine lihtsustus ohtude leevendamiseks ja keerulistest finantseeskirjadest tulenevate vigade määra vähendamiseks on see, et kasutatakse kindlasummalisi, ühtsete toetusmäärade ja ühiku maksumuse määral põhinevaid toetusi ning lihtsamas vormis meetmeid, mis muudab eeskirjad lihtsasti järgitavaks, samas säilitades aruandekohustuse.

Kõik selleks volitatud üksused on alati vastutavad liidu finantshuvide kaitseks tehtavate esmatasandi kontrollide eest, komisjon vastutab üldise raamisiku kontrolli eest. See praegu kehtiv kindel kontrollisüsteem jäetakse alles, et kontrollida liidu rahastamisvahendite kasutamist riiklike korraldusasutuste poolse eelarve kaudse täitmise vahendusel rakendatavate meetmete puhul ja ka eelarve otsese täitmise raames kooskõlas finantsmäärusega. Riiklikele korraldusasutustele ülekantavate programmivahendite puhul tagab komisjon oma kontrolli nõuetekohase kooskõlastamise riiklike ametiasutuste ja riiklike korraldusasutustega, lähtudes ühekordse audiitorkontrolli põhimõttest ja järgides riskipõhist analüüsi. Riiklikud korraldusasutused vastutavad toetusesaajate esmase kontrollimise eest, kuid nende endi sisekontrollisüsteeme ja nõuetele vastavust kontrollivad ja nende üle järelevalvet teostavad liikmesriigid / riiklikud ametiasutused ja neid auditeerivad sõltumatud auditeerimisasutused⁵⁴. Et tagada kontrollide sidusus ja usaldusväärsus riigi tasandil, jätkab komisjon iga-aastaste kontrollisuuniste väljaandmist.

Kontrollisüsteem luuakse viisil, mis tagab kontrollide tõhususe ja kulutasuvuse. Komisjoni järelevalve ja tulemusraamistik tagab poliitilise lähenemisviisi kohta andmete saamiseks vajaliku järelevalve ja tagasiside kõrge taseme. Komisjon lisab Erasmuse programmi oma järelevalveasutuse tehtavate kontrollkülastuste ja finantsauditite programmidesse, ta korraldab külaskäike järelevalve ja rakendamise seireks, samuti korraldatakse konverentse, avakoosolekuid, kohtumisi riiklikes korraldusasutustes, koolituskursusi ja veebiseminare.

2.2.3. *Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).*

Kulutõhususe osas on komisjon esitanud esialgse prognoosi kontrollimiseks vajalike vahendite ja sisendite kulude kohta ning leiab, et võimalikkuse piires on kontrollid vigade arvu ning rikkumiste ärahoidmise, avastamise ja kõrvaldamise ning ka arvuliselt mitteloendatavate vigade seisukohast kasulikud. Kirjeldatud lähenemisviis rõhutab kontrolliahela finants- ja tegevuslike kontrollide tuumikut.

⁵⁴

Sõltumatu auditeerimisasutus esitab auditoriarvamuse finantsmääruse artikli [60 lõikes 5] osutatud iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse kohta. See arvamus on aluseks uue finantsmääruse artikli 123 kohasele üldisele kindlusele.

Kontrollistrateegia põhineb ühtsel kontrollraamistikul, mis tagab mõistliku kindlustunde kogu projektitsükli jooksul. Kontrollide kulutõhususe hindamiseks kasutusele võetud lähenemisviis põhineb loogikal, milles järgitakse kindlustunde loomist ja ühtset kontrollraamistikku. Komisjon teeb erineva sageduse ja intensiivsusega kontrolle, arvestades oma praeguste ja tulevikus tehtavate ülekannete erinevaid riskiprofiile ning praegu tehtavate ja alternatiivsete kontrollide kulutõhusust, järgides eelkõige riiklikele korraldusasutustele mõeldud suuniseid programmi rakendamiseks. Rakendusamet ja kõik selleks volitatud üksused on alati vastutavad liidu finantshuvide kaitseks tehtavate esmatasandi kontrollide eest, komisjon vastutab järelevalve teostamiseks vajalike kontrollide eest.

Komisjoni prognooside kohaselt on kontrollimise kogukulud madalad, ulatudes 1–5 %-ni olenevalt kasutatud meetmest ja hallatavast eelarvest (rakendusameti eelarvet arvesse ei võeta). Need kulud on proportsionaalsed ja kulutõhusad, kui võtta arvesse kontrollide puudumisel ilmnedavat võivat veariski ja nõuet, mille kohaselt veamäär peab olema alla 2 %. Programmi „Erasmus+“ ja selle jätkuprogrammide kogemustele tuginedes (nende programmide veamäär on mitmeaastases perspektiivis 1 %) on veamäär eeldatavasti alla 2 %.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Pettuse ärahoidmiseks ja avastamiseks tehtavad kontrollid ei erine tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks ettenähtud kontrollidest (tahtmatud vead). Igal aastal vaatab komisjon läbi kõik riiklike korraldusasutuste esitatud aruanded võimalike pettuste või rikkumiste kohta. Nende juhtumitega tegeletakse edasi riigisiselt, kus riiklikel korraldusasutustel on otsene juurdepääs pettusejuhtumite juriidilise heastamise või edasikaebamise vahenditele.

Komisjoni talitused sekkuvad käimasolevate Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste korral ning korraldavad Euroopa Pettustevastase Ameti lõpetatud juurdluste edasise jälgimise. Sarnaste rahastamiseskirjadega programme ja sidusrühmi käsitlevates Euroopa Pettustevastase Ameti juhtumiaruannetes on pettuse tagajärjel tekitatud finantskahju ilmnenud liidu eelarves kindlaks tehtud harva. Juhtumid on vajaduse korral Euroopa Pettustevastase Ametile ja komisjoni juurdlus- ja distsiplinaarametile (IDOC) uurimisele suunatud, kuid paljusid juhtumeid jälgivad aasta jooksul riiklikud korraldusasutused või ametiasutused, kellel on asjakohastele kohtutele ja pettustevastastele üksustele otsene juurdepääs.

Meedet rakendavad komisjoni talitused töötasid Euroopa Pettustevastase Ametilt saadud metoodika põhjal 2014. aastal välja oma pettustevastase võitluse strateegia (AFS) ja rakendavad seda sellest ajast saadik. Seda ajakohastatakse korrapäraselt ja sellele on lisatud (viimati 2017. aastal) vajaduse korral alama astme menetlusedokumente, milles kirjeldatakse, kuidas juhtumeid on edasi suunatud ja milliseid järelemeetmeid on võetud.

Vahehindamise järelduste kohaselt on arvestades asjaolu, et programmi raames esinenud pettuste osakaal on väga väike ja piirdub üldjuhul juhtumitega, kus projektitaotlusi esitavad mitu isikut korraga või kus projekti vedajad ei ole oma kohustusi austanud, olemasolevad meetmed asjakohased ja proportsionaalsed. Arvestades kavandatud programmiga kaasneva võiva pettuse mõju taset, eelkõige Euroopa Pettustevastase Ameti poolt teatatud rahalise kahju juhtumeid, ei ole pettuse sellise jääkriski puhul täiendavad meetmed põhjendatud. Komisjoni talitused teevad Euroopa Pettustevastase Ametiga tihedat koostööd ja jälgivad käimasolevate juhtumite käiku väga põhjalikult. Seega on võimalik pettuseriski kontrolli osas teha positiivne järeldus.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik ja uued kulude eelarveread

	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Rubriik 2 „Ühtekuuluvus ja väärtused“ Jaotis 07 „Investeerimine inimestesse, sotsiaalsesse ühtekuuluvusse ja väärtustesse“ Peatükk 03 „Erasmus“	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Finantsmääruse artikli [21 lõike 2 punkti b] tähenduses
2	07 01 02 – Programmi haldustoetuskulud	Liigendamata	JAH	JAH	JAH/EI	EI
2	07 03 01 - Edendada üksikisikute õpirännet, samuti organisatsioonide vahelist koostööd ja organisatsiooni tasandi kaasatust, tipptaset, loovust ja innovatsiooni ning haridus- ja koolituspoliitikat	Liigendatud	JAH	JAH	JAH/EI	EI
2	07 03 02 - Edendada noorte õpirännet mitteformaalse õppe valdkonnas ja noorte aktiivset osalemist ühiskonnaelus, samuti organisatsioonide vahelist koostööd ja organisatsiooni tasandi kaasatust, loovust ja innovatsiooni ning noortepoliitikat	Liigendatud	JAH	JAH	JAH/EI	EI

2	07 03 03 - Edendada treenerite ja spordiga seotud personali õpirännet, samuti spordiorganisatsioonide vahelist koostööd ja organisatsiooni tasandi kaasatust, loovust ja innovatsiooni ning spordipoliitikat	Liigendatud	JAH	JAH	JAH/EI	EI
---	--	-------------	-----	-----	--------	----

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	2	Ühtekuuluvus ja väärtused									
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Pärast 2027. aastat	KOKKU	
Tegevusassigneeringud											
07 03 01 Edendada üksikisikute õpirännet, samuti organisatsioonide vahelist koostööd ja organisatsiooni tasandi kaasatust, tippaset, loovust ja innovatsiooni ning haridus- ja koolituspoliitikat	Kulukohustused	(1)	2 554,979	2 713,730	2 970,543	3 351,156	3 896,218	4 668,546	5 744,828		25 900,000
	Maksed	(2)	2 065,608	2 487,261	2 817,465	3 197,250	3 706,250	4 413,914	5 401,834	1810,418	25 900,000
07 03 02 Edendada noorte õpirännet mitteformaalse	Kulukohustused	(1)	305,808	324,809	355,548	401,104	466,343	558,783	687,605		3 100,000

õppe valdkonnas ja noorte aktiivset osalemist ühiskonnaelus, samuti organisatsioonide vahelist koostööd ja organisatsiooni tasandi kaasatust, loovust ja innovatsiooni ning noortepoliitikat	Maksed	(2)	247,235	297,703	337,226	382,682	443,605	528,306	646,552	216,691	3 100,000
07 03 03 Edendada treenerite ja spordiga seotud personali õpirännet, samuti spordiorganisatsioonide vahelist koostööd ja organisatsiooni tasandi kaasatust, loovust ja innovatsiooni ning spordipoliitikat	Kulukohustused	(1)	54,256	57,627	63,081	71,164	82,738	99,139	121,994		550,000
	Maksed	(2)	43,864	52,818	59,830	67,895	78,704	93,732	114,711	38,445	550,000
Programmi vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud											
07 01 02 – Programmi „Erasmus“ haldustoetus	Kulukohustused = maksed	(3)	44,392	47,150	51,612	58,225	67,695	81,114	99,814		450,000
Programmi vahendite assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+3	2 959,435	3 143,317	3 440,783	3 881,648	4 512,994	5 407,582	6 654,241		30 000,000
	Maksed	=2+3	2 401,103	2 884,931	3 266,128	3 706,051	4 296,254	5 117,067	6 262,907	2 065,558	30 000,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	---	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Pärast 2027. a astat</i>	KOKKU
Inimressursid ⁵⁵		35,007	40,366	45,725	45,725	45,725	45,725	45,725		303,876
Muud halduskulud		1,059	1,059	1,059	1,059	1,059	1,059	1,059		7,410
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	36,066	41,425	46,784	46,784	46,784	46,784	46,784		311,286

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Pärast 2027. aa stat</i>	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	2 995,501	3 184,742	3 487,567	3 928,432	4 559,778	5 454,366	6 701,025		30 311,286
	Maksed	2 437,169	2 926,356	3 312,912	3 752,835	4 343,038	5 163,851	6 309,691	2 065,558	30 311,286

⁵⁵ Personalivajadust on hinnatud komisjoni personali 2018. aasta taseme järgi (see ei hõlma Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Täitevasutuse (EACEA) personali), mida on suurendatud järkjärgult. Personalivajadus ei kajasta detsentraliseeritud üksuste hinnangulist personalivajadust ega ka töötajaid, kellele makstakse programmiga liituvate kolmandate riikide osamaksete alusel.

3.2.2. Üldine hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
-------	------	------	------	------	------	------	------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7								
Inimressursid	35,007	40,366	45,725	45,725	45,725	45,725	45,725	303,876
Muud halduskulud	1,059	1,059	1,059	1,059	1,059	1,059	1,059	7,410
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 vahesumma	36,066	41,425	46,784	46,784	46,784	46,784	46,784	311,286

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud								
Inimressursid								
Muud halduskulud	44,392	47,150	51,612	58,225	67,695	81,114	99,814	450,000
Vahesumma Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud	44,392	47,150	51,612	58,225	67,695	81,114	99,814	450,000

KOKKU	80,458	88,575	98,396	105,009	114,479	127,898	146,598	761,286
--------------	---------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

3.2.2.1. Hinnanguline personalivajadus⁵⁶

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
Komisjoni peakorteris ja esindustes	225	261	296	296	296	296	296
Delegatsioonides							
Teadustegevus							
Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad): lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud ja noored spetsialistid							
Rubriik 7							
Rahastatakse mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7	- peakorteris	37	41	44	44	44	44
	- delegatsioonides						
Rahastatakse programmi vahenditest	- peakorteris						
	- delegatsioonides						
Teadustegevus							
Muu (täpsustage)							
KOKKU		262	302	340	340	340	340

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

Ülesannete kirjeldus:

⁵⁶

Hinnanguline personalivajadus on arvestatud praeguse olukorra põhjal ja vaadatakse hiljem läbi. Eeldatakse, et aastatel 2021–2027 suureneb vajaduse orienteeruvalt 25%.

3.2.3. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☐ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Ettepaneku/algatuse mõju						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikkel							

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)

[...]